

31/359

వ ర్తి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } డెన్ పట్టణము 1926 వ సం॥ జూలై నెల 5-వ తేది సోమవారము } No. 81
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర జ్యేష్ఠమాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧. } సంచిక ౮౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తోలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

చదువుడు **యోచింపుడు** **కొనుడు**

జగత్పసిద్ధిచెందిన కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణప్రచోదకముల కిది అమోఘమైన వానివర్ధిల్లును. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోవడం కాపాడును, వాటి యొక్క అభివృద్ధిని, సాగమును హెచ్చించును, పుట్టెయందు గలగుండులను పారద్రోలును, బట్టలను మాన్పును. రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన సువాసనగలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చురుకైనమును, మంచియోచిన ను గలిగించును. వేసకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన ఆత్మీయతగుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడి యున్నారు.

ఈ దీనున తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రము చదువుడు.

దివాళిచందు భండారి, అమృతపర పంజాబునుండి వ్రాసినది:—
“మీ కామినియానూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. ని. పి. మూలముగా 4 బుడ్లను చయచేసివంపుడు.
దీనిని ఉపయోగించుటకుమరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్లి ధర ర్వు	1-0-0	పావుబుడ్లు	0-6-0	ప్రత్యేకము
8 ” ”	2-10-0	” ”	0-12-0	”

హెచ్చరిక:—కామినియానూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును యుండు ప్రతి వాగ్గెరగయుండు దుకాణమునందు తప్పక దొరకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుణులుగల తక్కువవరకము నిచ్చి “ఇది ధర సము, శ్రేష్ఠమైనదని” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపార తంత్రములకుమీరు లోబడకూడదు. ఎప్పటికిని **కామినియా నూనె** తప్ప మరేదియు వాడకూడదని, నిరసరచుకొనుడు.

అత్తలన్నిటికి రాజావంటిది **ఓటో దిల్ బహారు**
వాడబడిన వారందరిచేచాలగొప్ప గొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిరు మాలయందు కొని చుక్కలను వేసిన కొత్తగా కోసిన పుష్పములవలె నిూచుట్టు ప్రక్కలకు చానివాసన వ్యాపించును.
దీనిని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మీరెప్పుడును దీనిచేవాడుగురు.

1 బుడ్లి 1 కి ధర ర్వు	2-0-0	చి. పి. ఖర్చులు రు	0-5-0	ప్రత్యేకము
1 ” ”	1-4-0	” ”	0-5-0	”
కాపీర్ బుడ్లి 1 కి ధర ర్వు	0-2-0			

పోషకజంతు:—**ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్గు అండు కెమికల్ కంపెనీ,**
285, జమ్నామఠీడు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. 2876

Imperial Telegraph College, DELHI.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరమ్

అపూర్వ అత్యున్నత గ్రంథము రు 3-0-0
ఆంధ్రవైచార్యరత్నావళి రు.2. భస్మప్రకాశిక రు.1.
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2046
1 సినిమాలో ఆంధ్ర సీనియర్ నాట్యం. రికార్డు

అక్షరహాంసలు

అపూర్వశైలి భజనకీర్తనలు అపురూప వద్య రత్నములు ప్రతికీర్తనచరణముల ప్రథమాక్షర ములు చేరిన భగవన్నామములగును. వెల పోస్టేజి గాక 8 అణాలు. 2837

చిరునామా:—గోపరాజు వేంకటసుబ్బారావు,
రిటైర్డ్ ముఖారు క్యాంపుకినరు, కాకినాడ

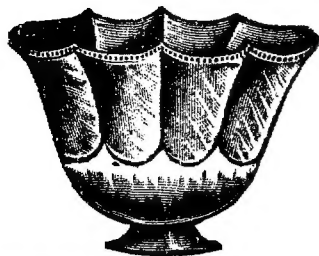
క్రొ ను థి యే ట రు 2253

8-7-26 శనివారము నుండి 6-7-26 మంగళవారము వరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సా॥ 6 గం 15; రా॥ 9 గం 30 ని ప్రతి కని, అదివారములందు మధ్యాహ్నము 8 గం-15 ని ప్రత్యేక వాటిని గలదు
మ ద న్ థి యే ట రు లి మి టె డ్ వా రు
మి క్కి లి అ డ్డు త మై న సీ రి య లు న ం దు
కడపటి భాగములోని 8 భాగములను
“ట్రీ వౌ లె ట్” ను ప్రదర్శింతురు. 16 ఉప కథలు లేక 82 భాగములు గలవి. అనేక ఇతర ఫిల్ములూడ ప్రదర్శించబడును.
వచ్చుచున్నది హిందూదేశపు గొప్పకథ వచ్చుచున్నది

వర్తకులకు యిట్టి సదుపాయము ఇది వరకు లేదు 1882

వర్తకశిఖామణులకు { వీరుచండికి గారంటి నిచ్చెదము } ప్రతి గృహమునందును {
అమూల్యమైన తరుణము { ఖరాగు ధర { అవశ్యముగా నుండితీరవలెను }

8 నుండి 8 తులముల యెత్తువరకు 8 సైజులందు పేలాగిస్తాము, పట్టెలుతట్టిన గిస్తాము, తయారుగానున్నవి ఈ
దిగువ తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆరరు యిచ్చిన ఒక
వారము లోపుగా సరఫరా చేయబడును. లోన, వైస చక్కగా మెరుగుపేయబడియున్నది.

తెలిపాను నెం. 2802

1 గిస్తా మొదలు 8 వరకు	కు 1.8 ధర	రు 1-1-0
6 " 12 " "	" "	1-0-6
8 డజన్లు ఒకేసారి తీసిన	" "	1-0-0
6 " " "	" "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	0-15-0

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

తంజివిలాసము "ఉమ్మడియా" 5

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

దిగువ పిలసమునకు వ్రాయుడు.

ఆర్. బాబ్సన్ అందు కో,

పోస్టు బాక్సు నెం 145, మద్రాసు.

జర్నీ ఇనువ చేతిపెట్టెలు

చాల దట్టముగా రంగువేయబడినది. అన్ని కొలతలలోను,
రకములలోను రహస్యపు అరలతోను, అరలు లేకను, మేజాబల్కు
విగించుటకు పీలుగానుండునట్లును, పీలులేనట్లును గలవు. ధర 1 కి
రు 22 నుండి రు 40 ల వరకు గలవు. పూర్తివివరములకు ఈ

R. Bobson & Co., P. B. No 145,
317, Lingi Chetty St., Madras.

తెలిపాను, వరముల లెక్కపాతము

రక్త శోభి
Deschiens' syrup

వీరపువ ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, ఇలము, నియంత్రణపడియు, 30,000 వైద్యులు ఒక్కొక్కరియైనా వారు. చెప్పిచ్చు, పాప
అను మాక్కును, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కను.

To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.

విల్సన్ గాగల్స్
వర్తకుల కొక హెచ్చరిక

సులూచనములు కృత్రిమముగా తయారుచేయువా రనేకులు తయారుచేసి "విల్సన్ గాగల్స్ (లేక విల్సన్
5) గాగల్స్", మరియు "విల్సన్ గాగల్స్" అని విక్రయించి, ఈ ప్రకారము కొనుపారలను మోసగించుచున్నారని మాకు
తెలిసినది. మేము అట్టి మోసపు ప్రకటనలు చేయుకుండుటకై మానాక్కును పీఠపరచుకొనుచున్నాము. అట్టి మోసపు
సరకులను తయారు చేయకుండదనియు, అట్టి మోసపుసరకును కొనకుండదనియు, విక్రయించకుండదనియు, యిందు మా
లముగా వర్తకులకు హెచ్చరిక జేయుచున్నాము. "ప్రతి ప్రేమవైన విల్సన్ చేరును" చూచితినిన మోసముండదు.

విల్సన్ గాగల్స్, ఇన్క్., రీడింగ్ పా. యు. ఎన్. 5.

రెమ్మపై అందు నన్ పేటెంటు అందు ప్రేడుమార్కు అట్టర్నిలు,

ఇండియాకు ఏజంటు:—

21, పాతకోట్ల చానానపేడి, కలకత్తా.

మల్లర్, మక్లీవ్ అందు కో, ఇన్క్.

ఇండియా ఏజంటుకు ప్రతినిధిగా నుండువారు మెసర్స్ విల్సన్ అందు కో, పోస్టుబాక్సు నెం 2, మద్రాసు.

వనోషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

యాలికలయొక్క ఇంగ్లీషుతనాములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేరులు వ్రాయబడినవి. 85000 శబ్దములకు అర్థములు
కలవు ఇదిఉన్నచో వైద్యకళిబ్ధ సింధు, పద్మశబ్దసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కఱలేదు. క్యాలికోలెండు వెల 3-4-0 లు.

అను ఖనిజభస్మరాజము ఇందు సమ ప్రఖనిజములు కుడిచేతి భస్మములు చేయు యూ
నాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. కు 1 కి రు. 500 కిమ్మకుగల భస్మములు
కుడ గలవు. క్యాలికోలెండు వెల రు. 2-0-0

54

రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

నమకాలికాభిప్రాయములు

శ్రీనివాసయ్యంగారు

ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు స్వరాజ్యపార్టీకి ప్రెసిడెంట్
అయినప్పటి నుండియు, తీవ్రచర్చలకు గురియగు చున్నాడు.
అనుచరులు నాయకుల చర్యల సంభవిత్వాపముతో నామోదించు
దినములు గలిగినవి. నాయకుల ప్రతిపలుకు, ప్రతిచేష్టయు,
రహస్యసంభాషణలయందు చెలవడు గుప్తాభిప్రాయములు సహి
తము, రచ్చకు లాగబడు రోజు లివి. ఇట్టికోజాలలో, గొప్పమే
ధావియు, కార్యనిపుణుడును నగు శ్రీనివాసయ్యంగారు శత్రుప
రీతుకు బాక్రు డగుట లో నాశ్చర్యము లేదు. కాని
యేచర్యకైనను నొకప్రమాణ ముండవలెను. ఒకనియతి యుం
డవలెను. అది తప్పిన యెడల నయ్యది బహుం పీఠులలో జరుగు
కయ్యముగ బరిణమించి, ప్రజాహితజీవనమును దుర్భరముగ
జేయును. సబర్బత్తి సంధిని తీవ్రముగ ఖండించి, ఆత్ ఇండియా
కాంగ్రెసు కమిటీచే సంగీకృతము గాకుండ జేసినవారిలో శ్రీని
వాసయ్యంగారు ముఖ్యులనుట నిర్వివాదాంశము. అయినను
వారు ఉద్యోగ స్వీకారము సంగీకరించుపక్షమునకు జేరినవా
రని కొన్ని పత్రికలు నొక్కి వాకొనుచున్నవి. తమకట్టి యభి
ప్రాయము లేదని శ్రీనివాసయ్యంగారు బహిరంగసభలో ఖం
డితుగ జెప్పుచున్నను ఈ వివాద ముంకిరింపుటలేదు. దీనికి
రుజువులు, సాక్ష్యములు, దస్తావేజులు సమకూర్చ బడుమన్న
వి- ఒకచో అయ్యంగారి స్వకీయాభిప్రాయమున కెల్లారు
జయకర్ల వాదముతో నేటిభవించెదరని యనుకొందము. నేటి
స్వరాజ్యవాదులలోనే యిట్టి యభిప్రాయము గలవారు చాల
మంది కలరని ఘంటాశబ్దముగ చెప్పగలము. అయినను వారు
సబర్బత్తి సంధిని నిరాకరించుటకు దోడ్పడిరి. ఇం దసంగతమేమి
యు లేదు. కాంగ్రెసునే ప్రమాణముగ నెంచుకొనువా రవలం
దించదగిన పద్ధతి యిది. పై కాంగ్రెసులో నుద్యోగనిషేధము
తొలగింపబడనంతవఱకు దానికి కట్టుబడి యుండుటయే కాం
గ్రెసు నీతి. అట్లే శ్రీనివాసయ్యంగారును నీ నిషేధము పై
కాంగ్రెసులో తొలగింపుట కిష్టపడవచ్చును. కాని యంతవరకు
కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు లోబడియుండవలె నని చెప్పుటలో
వైరుధ్యమేమి గలదు? కాన్పురు కాంగ్రెసుకు విరుద్ధముగ సబ
ర్బత్తి సంధిని గావించిన మోతీలాల్ నెహ్రూగారి కంటె,
ఆసంధిని ప్రోహేయించిన శ్రీనివాసయ్యంగారు ఖండవలకు
బాక్రులగుట మాత్రము శోచనీయము. (కృ. ప)

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే

గలిగిన అతినరముల బలహీనతకు

మిక్కిలి గుణకారియైనట్టి,

అద్భుత నివారిణి 2117

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే కలిగిన అతినరముల బల
హీనతచే బాధపడుచుంటిని. నేను అనేక వైద్యులవద్ద చికిత్స
చేసికొనియు కొంచముకూడ గుణముకాలేదు. కడపట శ్రీ వెం
కటగిరి కుమారరాజగారి సిఫార్సుపై కృష్ణాపురినివాసియును
ప్రస్తుతము, చెన్నపురి, మైసూరు, కేసేఫోము, లివ్ పెరారి
యా పీథిలోనున్న "అల్బర్టా లాడ్జియును" కాపురమున్న పం
డిత స్వామి ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించి
రిని. స్వల్పకాలములోనే అనగా 89 దినములలోనే నాకు గలి
గిన అభివృద్ధికి, శ్రమనివారణమునకు నేను మిక్కిలి ఆశ్చర్యపడు
చున్నాను.

చెలికాని సూర్యారావు, మూరమండ జమీయర్

శ్రీ వెంకటగిరిరాజగారి బావమరిది. 12-5-1926

వరలోకరహస్యములు

యధార్థము. అత్యద్భుతము. ఇదివరకెవ్వరును ఎరుగని
అపూర్వ తెలుగు గ్రంథము. ఇందనేక పరలోక వింతలవివోద
ములు చిత్రచిత్రములు రహస్యములు రుజువులతో వివరింప
బడినవి, మరణాంతరహాసము లనేకములిదివర కెవరికిని తెలియ
నవి యిందుప్రచురింపబడినవి. ప్రతివారును మామాటను నమ్మిచ
దివి తీరవలెను. పోస్ట్ జీ కాక ప్రతివెల రూ 1-0-0

ఆధ్యాత్మికవిద్యాలయం

గర్భాం-చిపురుపల్లి పోస్టు-విశాఖపట్నం జిల్లా.

వర్ణనిరోధము- స్వదేశీ

స్పెండరుగారి భావములు

“వర్ణనిరోధమునుండి వచ్చు సరకుల నన్నింటిని భారతీయులు బహిష్కరింపవలెనని గాంధీచెప్పెను. వజ్రజాత్రీకాదేశమునకు భారతీయుల వెళ్లిన రానీయగూడదని ఆదేశములనిరి. ఒకరు సరకులను బహిష్కరింపవలెనంటే మరియొకరు మనుష్యులనే బహిష్కరింపవలెననిరి.

ఈరెండుభావములకును ఆధారముగ ఆశయమొక్కటే. గాని తైత్తిర్యములో తారతమ్యము కలదు. ప్రాకృత్యముదేశముల సమ్మేళనము పరస్పర సహజ భర్త నిర్మాణసకారి కాకుండుట కవకాశము లేదని తలచుటవలన కలిగిన నిరాశవలననే రెండు దేశములవారును ఈ పద్ధతుల నవలంబించిరి. గాంధీ యొగి పుంగవుడు దయా వాయుడు. ఉన్న ప్రభుత్వపద్ధతిని తొలగించుటకు దౌర్జన్యపద్ధతుల నవలంబించుటకు తా నెంతమాత్ర మంగీకరింపజాలనని గాంధీ మనఃపూర్వకముగనే చెప్పెనని అతినికిని నాకును జరిగినప్రసంగమువలన నేనరూఢిగాచెప్పగలను. పాశ్చాత్య పారిశ్రామికత్వమువలన భారతదేశము నందలి గ్రామములధికనష్టమునకు పాలయ్యెనని గాంధీ వాపోచెప్పిన ధోరణిని బట్టిచూడ సర్వాధికారముతో గాంధీ భారతదేశసార్వభౌముడైనచో విరోపాఖండనానుభవ భారతదేశమునకువచ్చుట అచట శిరపడుట మున్నగువిషయములగుర్చి గాంధీ చెసియుండెడి చట్టములకును యిప్పుడు దక్షిణాఫ్రికావారచటి భారతీయులకు విధించుచున్న వాటికిని అధికమగు భేద ముండదనియే నేను తలంచితిని. నాకు గాంధీపట్ల చాలనిజమైన భక్తియే గలదు. పాశ్చాత్యులను బహిష్కరించుటకు గాంధీసాక్షులను వెదుకువాడు కాదని గూడ నేను చెప్పగలను. గాని వర్ణనిరోధస్వదేశీపద్ధతులు రెండును ఒక్కపద్ధతమునకు చేరినవలెనూత్రము నిశ్చయము. అని స్పెండరుగారు వ్రాసెను.

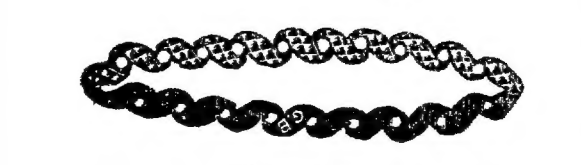
ఈ వాక్యమునందలి భావము తీవ్రమగు మంత్రవశ్యతయనియే టాలుస్తాయగారు నిరూపించిరి. భారతదేశమునందలి అంగ్ల ఉద్యోగుల కందరికిని సామాన్యముగ నుండు భావమువలన కలిగిన మంత్రాంతకము (హిప్పాటిజం) వలననే వర్ణనిరోధస్వదేశీ (ఖిదరు) ఉద్యమములలో స్పెండరుగారికి భేదము కనబడలేదు. ఇతడు నిష్కపటియగు నువారుడు (లిబరలు). అతనికి భారతీయులవాంఛలపట్ల కొంతసానుభూతి కలదు. కాని అతడును సన్నిహితపరిస్థితుల సత్క్రిమంపజాలకపోయెను. మన మందరమును గూడ నటుల చేయువారమే. అందువలననే ఆనాడు యావత్కాల కలిగినది. పరిస్థితులు హానికరములుగా మన్నపుడు వానితో నైచ్చికముగ నెట్టి సంబంధమును నెట్టుకొనకుండుటకే వానిని బహిష్కరింపవలెను.

ఈ భావము స్పెండరుగారికి మంత్రవశ్యతవలన కలిగినా లేక సహజముగానే కలిగినా యని మనమాలోచింపవలసియున్నది. వర్ణనిరోధచట్టము మనమృత్యుమధ్వేషించి చేయబడెనుగాని క్రియల నుద్దేశించికాదు. స్వదేశీక్రియల నుద్దేశించి మాత్రమే చేయబడెను. వర్ణనిరోధమునకు విచక్షిణయైతేదు. స్వదేశీ అట్టిది కాదు. వర్ణనిరోధముల దౌర్జన్యము నుగూడ నవలంబింతురు. స్వదేశీ మానసికదౌర్జన్యమును గూడ ననుమతించదు. వర్ణనిరోధము నిర్లక్ష్యము. స్వదేశీఖిదరు ప్రబలపాతు బలయుతము. వర్ణనిరోధము ననుసరించి భారతీయులందరూ విద్యాధికులను సంపూర్ణముగ పాశ్చాత్య పద్ధతుల నవలంబించిన వారును గూడ బహిష్కారార్హులే. దాని ప్రకారము అచటి అవాదులును ఆసియా ఖండవాసులును ఎప్పటికిని అల్పప్రజలే. వారి కభివృద్ధి కవకాశమేలేదు. హిందువులు హిందూమతము పేరట అస్పృశ్యుల జట్ల జరిగించిన అక్రమమునే నాగరికతపేరిట దాని రక్షణము కొరకు అంతకంటెను తీవ్రముగా పనిచేయుటకు వర్ణనిరోధచట్టము అడ్డంపబడెను. ఏమి చెప్పినను భారతదేశమునందలి దౌర్జన్యకృత అంతరించుచున్న మాట నిశ్చయము. రాత్తులను వ్యాపింపజేయుటకు దీక్షగా పనిచేయుచున్నవారే అస్పృశ్యులను తొలగించుటగూడ పనిచేయుచున్నారు. అస్పృశ్యుల అనర్థకమని అంగీకరింపబడెను. వర్ణనిరోధము మత విధియని దక్షిణాఫ్రికాలో ప్రకటించబడుచున్నది. వర్ణనిరోధము నిర్లక్ష్యముగా నిరపరాధులగు శ్రీమల పురుషులను నిరాధారులను చేయుటట్టిది. స్వదేశీవలన నెవ్వరికిని ఎట్టి హానియును కలుగదు. బలవంతమున నిరపేదలనుండి వారింపబడిన దానిని మరల వారికి చేతులుబిడ్డలు దాని సంతకము. ప్రాకృత్యముదేశముల సమ్మేళనమునకు స్వదేశీ ప్రతికూలముకాదు. విదేశీసరకులను విరోపాసరకులను యంత్ర నిర్మితములగు సరకులను అన్ని

టిని బహిష్కరించుటలేదు. భారతీయులగు సరకులనన్నిటిని ఆమోదించుటలేదు. భారతదేశమున నిర్మింపబడనట్టియు భారతీయులకు లాభకరమైనట్టియు విదేశీసరకులన్నియు వాంఛింపబడును ఆమోదించబడును. సారస్వత సంబంధములగు గ్రంథములు, గడియారములు, నూదులు, కుట్టుయంత్రములు గుండునూదులు మున్నగు విదేశీ వస్తువులన్నియు నామోదించబడును. నిషానస్తువులు మందులు మున్నగునవి భారతదేశమునందు చేయబడినవిని నిషేధించబడును. స్వదేశీకి రాత్తులమును ఖిదరునే ప్రధానము భారతదేశీయులలో కొట్టకొలదిమందేకీ నూలు వదుకుట యొక్కటేయే అనుబంధ వృత్తియగుటవలన దానిని నిర్మాణించునను భారతముననే విదేశీ బట్టలను భారత దేశపు విల్లుబట్టలనుగూడ బహిష్కరింపబడును. నిరాధారులగు కొట్టకొలది భారతీయులు బ్రతుకుటకు ఖిదరే ప్రధానాధారము. దక్షిణాఫ్రికా దేశము మరియొకరియే యుండినను అచటలేరి అచటి ధనమును దోపిడి చేయుచున్న దురాశాపరులగు కొద్ది మందిపాశ్చాత్యులే వర్ణ నిరోధ చట్టములకు కారకులు. దానికి నైతికాధారమేమియును నాకు కనబడలేదు. దక్షిణాఫ్రికా పాశ్చాత్యుల క్యుల జీవించుటకు ఆసియా ఖండవాసులను బహిష్కరింపవలసిన అవసరమేమియును కనబడదు. అచటి అవాదుల నడచి చేయుట కసలే ఆధారము లేదు. అట్టిచో నీతి బలముతో గూడిన స్వదేశీయును వర్ణనిరోధమును ఒక్కరికినే యని అనుభవజ్ఞుడును విద్యాధికుడు నగు స్పెండరుగారు తెలుల పలుక గలిగెనో నేను గ్రహింపజాలకున్నాను. అవి శేవలము విరుద్ధమైనవి గానే యున్నవి.

నేనే భారత సార్వభౌముడ నైనచో నేమి చేసియుండునను విషయమును గూర్చి స్పెండరుగారు తన యావాకుతోచిన రీతిని పలికెను గాని నేనటుల చేసి యుండను. సకల ప్రపంచ వాసులను జాతి మత భేదమేమియును లేకుండ సమానముగా వాదించెదను. మానవులందరూ భగవంతుని బిడ్డలే. ఆత్మజ్ఞానమును బడయుట కందరికిని సమానముగ నర్హతయే కలదు. భారతీయుల సాత్తులను దొంగలు దోచుకొనకుండుట కవసరముగ రక్షక దళమును మాత్ర ముంచి తిక్కిన నేననతంను తీసివేసెదను. ఇప్పుడు సరిపొద్దు ప్రజలకు లంచముల నిచ్చుచున్నారు. నేనటుల చేయను. వారితో గాఢమైత్రిని సంపాదించెదను. అందులకు వారికి కాంతియుతములగు పనులను కలిగించుటకు తన సంతకర్యలను పంపెదను. భారతదేశమున నివసించెడు పాశ్చాత్యులకును న్యాయము వారి వృత్తులకును సంపూర్ణరక్షణము నొసంగెదను. విదేశీబట్టలు భారతదేశమునకు రాకుండ హెచ్చుగా పన్నులను వేసెదను. ఖిదరుకు రక్షణ నొసంగెదను. అందువలన నూలువదుకువారికి తాము వడికిన నూలును దొరతనమువారు తప్పక తీసుకొందురను దౌర్జన్యము కలుగును. సారాయాల నన్నిటిని బహిష్కరించెదను. సారాబట్టిల నన్నిటిని రద్దు చేసెదను. జైషధములకు కావలసిన సారా నల్లముందును మాత్రమే తయారు చేయించెదను. మనుష్యులకు దుర్మీతి కరముగా కనపడనట్టి మతాచారములనన్నిటిని అనుమతించెదను. అగ్రవర్ణములవారందరూ రాదగిన పాత కాలలలోనికిని దేవాలయములలోనికిని అంత్య జాల నుగూడ రానిచ్చెదను. హిందూ మహమ్మదీయ ప్రతినిధులను విలువనంపి వారివద్దనుండు ఆహారవస్తువులను ఆయుధములను తీసుకొని వారి నందరిని ఒక గదిలోవేసి తాళము వేసెదను. వారు వివాదలను పరిష్కరించుకొంటిమని తెలుపునకును తలుపులను తెరువను. ఇంకను చాలపనులు చేసెదను గాని నేను సార్వభౌముడనగుట కవకాశములేదు గాన, భావోన్మాదిని యితరులు భావించుచుండినను వ్యవహారదక్షుడనని నేను తలంచుచుండుటచే నాకధికారము కలిగినచో గర్భద్రులగు వారికోరికలను గూడ గ్రహించి నేను చేయునట్టి కార్యములను గ్రహించుట కిచట వివరింపబడిన వే చాలును (మో. క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా-1-7-26)

నవరను బంగారు గట్టిగాజులు

జుల 1 కి మజూరి రు 4-0-0 మాత్రమే
దైముండు కట్టించుచేయబడినవి. అద్భుతమయిన శని తనము. అనేక రకములలో గలవు. సవరను బంగారుకు గారంజి, యెవ్వడయినను సరే మీ కవసరము లేనియడల సవరనుల ధన ప్రకారం సొమ్ము వాపను యివ్వబడును. కొరువారికి క్లెక్కుకు తునితముగా పంపబడును. 2489-1264

గోల్డుబేంగిల్లు మేనుపాక్చరింగ్ కో
18, జవరక ముత్తయ్యమొదలిపిడి, సామెకాడుపేట ముకాశ.

కాంగ్రెసుకార్యసంఘసమావేశము

ప్రచురణసంఘము సాగింపబడుట

కలకత్తా, జూలై 4:-యూనవ్వారిత కాంగ్రెసుసంఘపు కార్యసంఘ సమావేశము నేటి దినము నిర్వహ్యము కె. నుం. నేనుకాగారి భవనమున జరిగెను. దేశీ మనోహరసభ అధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి సరోజినీనాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు ఎ. రంగస్వామి ఆయ్యంగారు మవులానా అబ్దులకలాం అజదు జె. యం నేనుక ప్రజన్న దాసు మెహతాగారు సభకు వచ్చిరి. వార్తాపత్రిక ప్రతినిధులను సభలోనికి రానియ్యలేదు. రహస్యముగ సభ జరుపబడెను.

పంజాబు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘపు ప్రతినిధులగు ద్వార్తు పరకరాంగారు, రాష్ట్రీయసంఘమువారు గావించిన ఖిద్యులను కార్యసంఘ సభ్యులకు వివరించిరి. కార్యసంఘమువారికిండి తీర్మానము గావించిరి

1921 సంవత్సరము యూనవ్వారిత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘమువారు మంజూరుచేసిన 10 వల రూప్యముల మొత్తము కాటక నివారణమునకును రాజకీయ ఖైదీలకు సహాయమొసగుటకును ముల్తాను పొరులకు సహాయ మొసగుటకు క్రమముగ విధమున వ్యయపరపబడెనని కార్యసంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు. కాని ఒక్కొక్కపనికి యైన ఖర్చులు ప్రత్యేకముగ వ్రాసి ఒక్కొక్క పనికిని ప్రత్యేకముగ కాంగ్రెసు సంఘమువారి అనుమతి పొందియుండిన బాగుండెడిది.

హిందూమహమ్మదీయ విభేదములు

క్షియ్యుట మవులానా అబ్దులకలాం అజదుగారు రుపవాదించిన ఈక్రింది తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను.

“హిందూమహమ్మదీయ సంఘముల కేర్వదిన సంఘర్షణమునకు కార్యసంఘమువారు చింతిల్లుచున్నారు. 1924 సంవత్సరము అక్టోబరు నెలలో ఢిల్లీలో వికమత్వమునోసభవారు గావించినసమావేశముల కాంగ్రెసు ప్రతిస్థాపనల సమయగ ఆదరించుట లేదనియు, అనూచనల ననుసరించి రెండుసంఘములవారు ప్రవర్తించునట్లు కాంగ్రెసుసంఘములు పట్టుదలతో పనిచేయవలయుననియు, కార్యసంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు. ఇట్టి సాంఘికవిభేదములు అంతమొందించి ప్రజలయందు జాతీయతాభావములను వ్యాపింపజేయుటకై ఒకప్రచురణసంఘమును స్థాపించుట అవసరమనియు, ఈవిషయమై పరిశీలనము నర్చి మూచనలు గావించుటకు శ్రీమతి సరోజినీనాయుడు మవులానా అబ్దులకలాం అజదు, పండిత మోతీలాలు నైరూగార్లను ఉపసంఘముగ నియమించుటకును సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు. పని ప్రారంభించుటకై 15 వల రూప్యముల మంజూరు చేయబడినది.”

జాననసభలు-సాంఘికసమన్వయ

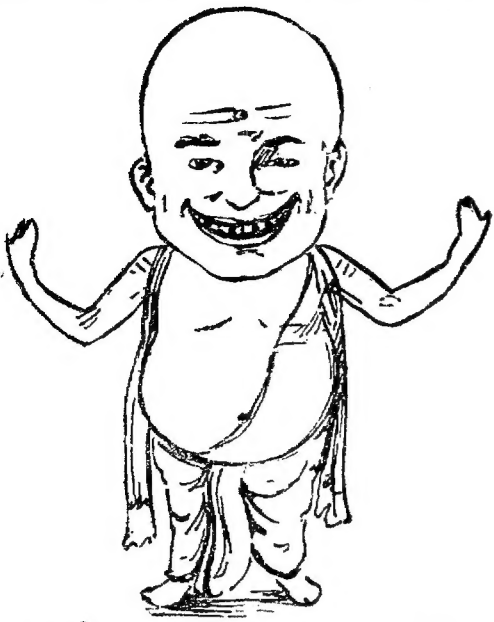
జాననసభలయందు కాంగ్రెసుపక్షమునకు చేరినవారు సాంఘికసమన్వయవిషయమై ఆవలంబింపవలసిన విధానముగరించి కొంతచర్చ జరిగెను. ఈక్రింది తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను. “ఏదైనను ఒకసంఘమునకు సంబంధించిన బిల్లుగాని తీర్మానముగాని చర్చకు వచ్చినప్పుడు, ఆసంఘమునకు చేరిన కానసభ్యులలో వారిగింట మూడువంతులు మంది ఆ బిల్లునుగాని తీర్మానమునుగాని ఆక్షేపించిన కాంగ్రెసువాతా నిర్ణయమును అంగీకరించి తదనుగుణ్యముగ ప్రవర్తించవలయును.”

జెంగాలులో స్వరాజ్యపక్షమునందు చీలిక
రాశీప్రయత్నములు

కలకత్తా, జూలై 3:-శ్రీమాను యస్. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు, ఎ. రంగస్వామి ఆయ్యంగారు నేటిదినము ఇచ్చటికి వచ్చిరి. సరోజినీ నాయుడుగారు నేటిదినము రాత్రి చిమ్మగిరినుండి కలకత్తాకు వచ్చెదరు. నాయకులు ఇష్టాగోష్ఠి ప్రసంగములు సలుపుచున్నారు. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు టి. సి. గోస్వామిగారి అతిథులుగ నున్నారు. నేనుకాగారి కక్షకును గోస్వామిగారి కక్షకును త్వరలో రాశీ కుదురునని అసోసియేటెడ్ ప్రెసువారికి రూఢిగ తెలియుచున్నది. రెండు పక్షములవారికి రాశీకుదురుబట్టకై రాయబారములు జరుగుచున్నవి. శ్రీనివాసయ్యంగారు, రంగస్వామి ఆయ్యంగారి ప్రయత్నములన్ని రాశీ కుదుగలదని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తున శుక్లనష్టము, అతిమాత్రము మొక వాటిని హరించి బలమును, పిర్వవృద్ధిని, గలిగించు. వరప్రసాదము. 20 తు. డబ్బీ రు 1-4-0 పి. పి. 0-0-0 పి. కె. పి. అందు కో, ఆయుర్వేదము మం, తెలిసేసి. (నెల్లూరు)

తోమోమోలు

(ఆంధ్రవత్రిక ప్రత్యేకం)

నాటకం

ఒకడు— నాటకం నోటీసు కాగితం ఇయ్యండి. చూడండి.

నాటకం మేనేజరు— ఆట ఆంధ్ర ఆఖరు కానస్తంతు ఇప్పుడెందుకయ్యా నోటీసు కాగితం?

ఒకడు— నేను నాటకానికి వెళ్లానని, మాయింట్లో వాళ్లు అనుకోదానికి.

ఉపాయం

మేజిస్ట్రేట్టు— నీకంటే చిన్నవాడిని పట్టుకు కొట్టడం మొగతనమా?

మద్యం— వాడు ఎప్పుడూ నన్ను అనరానిమాటలు లంటాడండి.

మేజిస్ట్రేట్టు— ఏమన్నాడు?

మద్యం— నన్ను కొట్టు చూడండి, మన పూర్వోపున్న మసలి మేజిస్ట్రేట్టుతో చెప్పి, నిన్ను ఖయిదులో పెట్టించకపోతే, నాకు మరుపేరు పెట్టువన్నాడండి.

మేజిస్ట్రేట్టు— నిన్ను కాకుండా నన్ను మాదా తిట్టాడుగా, అయితే నిన్ను వదిలపెట్టాను, పో.

రాతివిగ్రహాలు

ఒకడు— రాతివిగ్రహాలు చెయ్యడం, చాలా కష్టమండి.

ఇంకోకడు— కావలసిన భాగం వుంచుకొని మిగిలిన భాగం కొట్టేస్తే సరి. ఏం కష్టం వుంది?

ఉపన్యాసం

ఉపన్యాసకుడు— నాకు పది నిమిషాలు మాత్రం వైపు ఇచ్చారు. ఎక్కడ ప్రారంభించాలి? తెలియకుండా వుంది.

సభికుడు— తొమ్మిదో నిమిషంలో మొదలు పెట్టండి.

ఆట

మానేజరు— నీవు ఏమి ఆడగలవు?

కొత్తనటుడు— కుంకిల, పావిత్రి, పాకికండ్ల, నలు మొదలయిన నాటకాలన్నీ ఆడుతాను. తెన్నిను, ఫుట్ బాల్, బాడ్ మింటు ఇంకా ఇట్లాంటి ఆటలన్నీనా ఆడుతాను.

డిల్లు

స్వామిగారిపతి— నీ పొరుగింటి ఆయనను దుర్భాష పడనీ దగాకోరనీ, తిట్టావా?

మద్యం— అవునండి.

స్వామిగారిపతి— దొంగఅనికూడా తిట్టావా?

మద్యం— లేదండి అది మరచిపోయానానండి.

గ్రహణం

మార్కెట్ గ్రహణాన్ని చూడడానికి పుల్లయ్యగారింట్లో ఏర్పాటుచేసిరి. ఎల్లయ్య ఆలస్యంగా వచ్చెను.

పుల్లయ్య— అంత ఆయి పోయిందే. ఇప్పుడు వచ్చావేమి?

ఎల్లయ్య— నాదే పొరపాటు. మల్లీ గ్రహణం పట్టిం చాకా, ఇక్కడ కనిపెట్టుకుంటారే.

డబ్బు

ఒకడు— డబ్బు సంపాదించడానికి వెయ్యిమార్గాలున్నాయి.

ఇంకోకడు— కాని, మర్యాద ఆయినమార్గం ఒక్కటే.

ఒకడు— ఆ దేమిటి?

ఇంకోకడు— అదొక్కటే నీకు తెలియలేదు కాబోలు!

డిల్లు

డిల్లుమాపురు వెట్టికేళలు వేస్తూ పిల్లలకు (డిల్లు) వేర్పుతుండెను. కొందరు లోపల నవ్వుతుండిరి.

మేష్టరు (కోపంతో)— ఏమిరా, కోతివలె పండ్లు అట్లా పెట్టావు?

పిల్లవాడు— అయ్యా, మీరు డిల్లుమేష్టరు కానట్లయితే, ఎంతబాగా నవ్వేవాడినో అని అనుకోంటున్నానండి.

దిగులు

రామయ్య— ఎందుకయ్యా దిగులుగా ఉన్నావు?

సోమయ్య— నిన్న రాత్రి కొడుమీద నడుస్తుంటే, ఎవరిదో బైకిలు వచ్చి నన్ను కేదబడేసింది. ఆపిమ్మట నాకు వెట్టికోపంవచ్చి, బైకిలు ఎక్కినవాడినితన్ని, బైకిలును విరగ గొట్టాను.

రామయ్య— నీకు అంతటితో కసి దీరిందా?

సోమయ్య— తీరేదేగాని, దీపం వెలుతురున చూసేటప్పటికి, బైకిలు ఎక్కినవాడు మాపిల్లవాడే అని తెలిసింది. అప్పటినుంచీ ఏమీ తోచడం లేదు.

రెండుసార్లు

పిల్లవాడు పినతండ్రిగారింటికి ఆడుకోదానికి వెళ్లెను. ఇంటికి బొయ్యేటప్పుడు భోంచేసి పొమ్మనిరి. పిల్లవాడు వల్లగాదు, చదుకోవాలె ననెను.

పినతల్లి— భోంచేసి చదువుకోవమ్మలే. నాలుగు మెరుకులు తినిపో.

పిల్లవాడు— అయితే సరే, రెండుసార్లు బువంతం చేస్తే, భోంచెయ్య మని చెప్పింది, మాఅమ్మ.

కుర్చీ

పెద్దమనిషి— ఈ కుర్చీఖరీదు ఎంతండి?

అంగడివాడు— పదిరూపాయలండి. ఒకటి తీసియిచ్చేదా?

పెద్దమనిషి— అక్కరలేదండి. ఇంకోవోట వేరంచేసాను. ఖరీదు ఎంతోకనుక్కుంచామని వచ్చాను.

చదువు

ఉపాధ్యాయుడు— ఏంజేస్తున్నావు? నేనుచెప్పింది గ్రహిస్తున్నావా?

పిల్లవాడు— లేదండి, వింటున్నానండి.

నక్షత్రాలు

క్రోత్తనక్షత్రాలను కనుక్కోడం ఎట్లాగో ఉపాధ్యాయుడు బోధిస్తుండెను. సందేహాలుంటే అడుగుమనిచెప్పెను.

విద్యార్థి— అయ్యా, క్రోత్తనక్షత్రాలను కనుక్కోవడం తెలిసింది గాని, వానిపేర్లు యెట్లాకనుక్కుంటారో తెలియలేదండి.

పొగడటం

భార్య— పెండ్లి అయిన కొత్తదినాల్లో నీవంటిదానిని నేను యెక్కడా చూడలేదంటిరే. ఇప్పుడు నేనంటే మీకు ఇంత కోపమెందుకు?

భర్త— ఇప్పుడూ నీ అంతరి లేదంటాను.

మికారు

వీడికి మికారు వెళ్లడానికి మోటారు బండివాడితో గంటకు పదిరూపాయలకు మాట్లాడుకొనిరి. అరగంటకాగానే తానువెళ్లిపోతానని మోటారువాడు తిగాడాపెట్టెను.

పెద్దమనిషి— అరగంట ఇప్పుడే అయింది. ఆ పప్పు డే పోతానంటావే?

మోటారుద్రోవరు— నమస్త్రపుగాలి తగిలితే, ఏవస్తువయినా మడుమకుపోయిందండి. అందుచేత గంట అరగంటయిందండి.

పెద్దమనిషి— అట్లాగా? అయితే పో (అని నాలుగు రూపాయలిచ్చెను.)

మోటారుద్రోవరు— పదిరూపాయలండి, మాట్లాడుకుండి.

పెద్దమనిషి— నమస్త్రపుగాలిచేత, పదల్లా, నాలుగు రూపాయలుగా మడుమకుపోయివి. నేనేంచెయ్యను?

గర్వం

పాపయ్యకు, మాటలన్నీ తూచి మాట్లాడుతానని గర్వం వుంది. ఒకరోజు కొత్తవాడిని కలుసుకొని, తనన్నే హితుడని భ్రమపడెను.

పాపయ్య— మీపిల్లలతో ఇంతకుముందే మాట్లాడి వచ్చాను. ఇప్పుడు నిన్ను కలుసుకోవడం చాలాసంతోషంగా ఉంది.

కొత్తవాడు— నాకుపిల్లలు ఎవరూలేరే?

పాపయ్య (ఆశ్చర్యంతో)— నిజంగా! నీవు పొరపాటు పడివుంటావు. జ్ఞాపకంచేసుకో.

ఉపయోగం

ఉపన్యాసకుడు— భగవంతుడు అన్నీ ఉపయోగమయినవే సృష్టించాడు. చూడాలనంట కండ్లతో చూడవచ్చు, లేక పోతే, కండ్లు మూసుకోదానికి చెవులుపెట్టాడు.

సభికుడు— అయ్యా, తను ఉపన్యాసం కర్తకకోరంగా ఉందండి వినకుండా ఉంచామంటే దేవుడు చెవులకు చెప్పలవంటివి ఏమీ అడ్డంపెట్టలేదండి. దీనికేమంటారు?

కోరిక

భార్య— నేను మొగవాడినయితే ఎంతబాగుండునో గద అని అనుకుంటున్నాను.

భర్త— అట్లా అనుకోదానికి, ఏంకారణం?

భార్య— మెప్పుల్లా కొత్తవీరలు వచ్చినవి. నేను మొగవాడినై, నాభార్యకు వాటిని కొనిపెట్టితే ఎంత పంతో పించెదోగద.

దుమ్ము

అడుకుంటుంటే గోరీ బల్లకిందకు పోయెను. బాలుడు కట్టిపెట్టి గోరీని లాగుచుండెను.

తల్లి— గోరీపోలేపాయండిలే, బల్లకింద పేరుకున్న దుమ్ముతా ఇవతలికి ఎస్తున్నది.

బాలుడు— అయితే వట్టిలోపలికి తోస్తారే.

నౌకరు

నౌకరు వెల్లిపోతానని చెప్పెను.

యజమాని— ఎందుకు పోడం? నిన్ను మాపిల్లలలో ఒకడిగా చూసుకున్నాముగదా, నీకేం కష్టం కలిగింది?

నౌకరు— మీరు అట్లాచూసుకున్నమాట నిజమేనండి. కాని, భరించ గలిగినన్ని రోజులు భరించాను. ఇకమీరు కొత్త చెబ్బలు భరించలేను.

గడియారం

భార్య— అయ్యా, పిల్లవాడినోట్లో గడియారం పెట్టారేం. తీసివేయండి. లేకపోతే గొంతులో పడి ప్రాణమోసం వస్తుంది. మొగవాళ్లకు పిల్లలకు ఆడించడం, బొత్తిగా తెలియదు.

భర్త— గడియారంగొలుసు నాచేతులోనే వుంది. అందుచేత ఏమీ భయంలేదులే.

కాలవ

ప్రయాణికుడు— కాలవలో నీరుతగ్గిపోయింది. పడవకు డిభానికయినా నీరు రాలేదు. నేను మొన్న వెళ్లిబప్పుడు, నీరు బోటుకు పైదాకావచ్చింది.

బోటుగుమాస్తా— మీరు వెళ్లివచ్చుకు, పడవరిండా ప్రయాణం చేసేవాండ్లు ఉన్నారు. ఇవ్వాలే కొద్దిమందే ఉన్నారు. అందుచేత వ్యత్యాసం కనిపించింది.

ప్రయాణికుడు— చాలేవయ్యా, ప్రయాణం చేసేవాండ్లు చాలామందయితే, కాలవపైకి పొంగుతుందంటే ఎవరు నమ్ముతారు?

దొంగతనము

జడ్డి కోర్టులో మాట్లాడుతూ ఇట్లాచెప్పెను. “సాక్షి ఎవరయినా ఒకసారి చెప్పింది ఇంకోసారి మరుస్తే, అంతమాత్రం చేత అబద్ధం చెప్పారని అనుకోగూడదు. నేను ఇవ్వాలే కోర్టులోకి వచ్చినప్పుడు జేబులో గడియారం ఉందని చెప్పాను. ఇంట్లో బల్లమీద పెట్టానని తరువాత జ్ఞాపకంవచ్చింది. అంతమాత్రంచేత నేను అబద్ధం చెప్పినవాడినయినావా?”

సాయంకాలం జడ్డిగారు ఇంటికి పోయిరి.

భార్య— ఏమండీ. గడియారం తీసుకురమ్మని నలుగు రయిదుగురిని పంపించారే? కోర్టులో ఇంకో గడియారం లేదా?

జడ్డి— అయ్యా, నే నెవరినీ పంపించలేదే. గడియారం ఏంచేసావు?

భార్య— మొదట వచ్చినవాడిచేతే కిచ్చాను, వాడు తీసుకుని గదిగబిపోయానాడండి.

భారతదేశమునకు
పలనరాష్ట్రముల హోదా

సర్ ఛార్లెస్ యేట్సుగారి ప్రకటన

(సర్ ఛార్లెస్ యేట్సుగారు లండను ప్రెస్సుపత్రికకు
ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు.)

కలకత్తాలో సర్ ఆల్బర్ట్ హింగారి నాయకత్వమున
పలనరాష్ట్రపు పహమ్మదీయ పక్షమునుపేరిట ఒకసూతనపక్ష
ము స్థాపించబడినట్లు ఈవారము నచ్చిన ఇండియన్ డెయిలీ
మెయిలుపత్రికవల్ల తెలియుచున్నది. ఈపక్షపు ముఖ్యోద్యో
గము ఈక్రిందివిధమున వివరింపబడినది:—

“ఇండియా ప్రభుత్వచట్టమును సంస్కరించి భారతదేశ
మునకు (బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునందు) సంపూర్ణపాద్యతాత్వము
ప్రభుత్వమును జోమినియనులహోదా కలుగజేయుటకై పాటు
పడుట ఈపక్షపు ప్రధానోద్దేశము.”

జోమినియనులకు హోదా భారతదేశమున కుండవల
యునను ఆతరువాత ఖండింపవలసియున్నది. ఒక్కొక్కజోమి
నియను యందున్నవారు ఒకజాతికి చేరి న వారని యా,
స్వపరిపాలనా విషయములందు ఎన్నియోతరములనుండి అను
భవము సాంపదించుననియు గ్రహింపవలయును. భారతదేశము

గొప్పవిస్తీర్ణము గల ఖండము. ఇటోపాఖండములో రషియా
తీసివేసిన ఎంత విస్తీర్ణమును ప్రదేశము నిలచునో భారతదేశపు
విస్తీర్ణత అంతయున్నది. ఇటోపాఖండమునందలి వివిధదేశముల
సాంప్రదాయములు ఎట్లు భిన్నములైయున్ననో భారతదేశ
మునందలి వివిధరాష్ట్రములవారిసాంప్రదాయములు కూడ అట్లే

భిన్నముగ నున్నవని గుర్తెరుగవలయును. భారతీయులకు స్వపరి
పాలనావిషయములందు అనుభవము కలుగజేయుటకై ఇష్టజే
ప్రభుత్వములు గావించబడుచున్నవి. 1917 వ సంవత్స
రమున గావించబడిన ప్రకటనయందు జోమినియనుపాక్షుల

నొసగువిషయమై ఎట్టిప్రస్తావనలేదు. “1917 వ సంవత్సరపు
ప్రకటనయందు జోమినియను పాక్షులవిషయమై ఎట్టిప్రస్తా
వన లేదనియు, ఇట్టిపాక్షులను కలుగజేయుటకు పరిశీలించితిమా
త్రము అనుకూలముగ లేవని స్పష్టముగ ప్రకటించుట ఉచితమని”

నీసీరైనవారు పూర్వజన్మరహితములను వ్రాయుచున్నారు.
జర్మనీవారికిని ఫ్రాన్సువారికిని ఎన్నిభేదము లున్ననో పలన
రాష్ట్రపు ప్రజలకును పంజాబు ప్రజలకును అన్ని భేదములన్నవి

భారతదేశమున భిన్నమగుసాంప్రదాయములతో కూడిన రాష్ట్ర
ములు జాతులు తెగలున్నవి. కావున భారతదేశమునకు జోమి
నియనుల హోదా నొసగవలయునను ఉద్దేశము విచ్చిత్తము. ఇం

తేకాక స్వదేశ సంస్థానము లున్నవి. (బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునకు
ఈసంస్థానములు అండలగునన్నవని కడచిన మహాసంగ్రామ
మున రుజువయ్యెను. ఈ సంస్థానములకును (బ్రిటిషుప్రభుత్వము

వారికిని యుండవలసిన పరస్పరసంబంధము లెన్నియోసంధిపరకు
లవల నిర్ణయించబడియున్నవి. కావున అన్నివిధముల భారత
దేశము ఒక సామ్రాజ్యముగ నున్నది. ఒక సార్వభౌమముని పరి

పాలనమునకు అధీనములైయుండవలయును. జోమినియనులతో
భారతదేశమున చేర్చుట కెంతమాత్రము వీలులేదు.

రంగునువార్తలు

రంగును: జూలై 3:—రంగును పోలీసుకమిషనరుగ
పనిచేసిన డబ్ల్యు. బి. ఎ. వెల్చుజేర్ గారు లండనుపూర్వపాలకు
అసిస్టెంట్ కమిషనరుగ నియమింపబడి రని తెలిపా రైనవి.

* * *

బందిపోటు దొంగతనము

పోలీసువారు కడుశ్రేయో కి స్నేహనందు ఒకబంది
పోటు దొంగతనమును భగ్గుమొనర్చిరి. మిగ్గోల్లన్ను కొడు
నందలి ఒకబంగళాలో బందిపోటు దొంగతనము కుక్రవారము

రాత్రి జరుగునని పోలీసువారికి తెలిసెను. జిల్లాపోలీసు నూప
రింటెండు అలెగ్జాండరుగారు పోలీసువారితోవచ్చి ఆ ఇంటి
యందే దాగుకొనియుండిరి. దొంగలు మోటారుబండిలోవచ్చిరి.

బండ్లిపోటు దొంగలకును పోలీసువారికిని తగువుజరిగెను. ము
పురుదొంగలు పట్టుబడిరి. ఒకనికి బలముగ గాయములు తగు
లుటచే మరణించెను. మోటారుబండి తోలువాడు నిర్బంధింప

* * *

ఇస్సెను జిల్లాసంఘము

ఇస్సెను జిల్లాసంఘమువారు తమ అధ్యక్షుని అధ్యక్ష
వదవినుండి తొలగించుచు జూను 15 వ తేదీన ఒకతీర్మానము
గావించిరి. అధ్యక్షుని తొలగించు అధికారము స్థానికప్రభు

త్వమువారికే యున్నదనియు స్థానికసంఘమునకు లేదనియు
ప్రకటించి పెరు డివిజను కమిషనరుగారు జిల్లాసంఘమువారి
తీర్మానమును రద్దుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

బహిరంగ వీధులందు
వాయిద్యములు

ప్రభుత్వప్రకటనపై అనమ్మతి నభ

కలకత్తా, జూలై 4:—కలకత్తా బహిరంగవీధులందు వా
యిద్యములు వాయింపుచు ఉర్రేగింపులు జారుటకుగూర్చి ప్రభు
త్వమువారు క్రొత్తగా ప్రకటించిన ఉత్తరువుపై అనమ్మతిని దె

లుపుటకు నేడు పురమండలియున కలకత్తాలోనిహిందూవులు చాల
మంది సమావేశమైరి. మండలిమంతయు జనులచే క్రిక్కిరియిం
డుటచే మరియొకసభలు వందరియనునకు వెలుపల జరిగెను. అం

దును జనులు పూర్తిగ నుండిరి. ఉపన్యాసకులు ప్రభుత్వ చర్య
చాల అన్యాయమనియు అవసరము వచ్చినయెడల అన్యాయపు
టు తరువును ధిక్కరింపుట గాక మరణమునకు గూడ సిద్ధముగ

నందుమనియు చెప్పిరి. అధ్యక్షుల సహించిన జె. యస్. బాసుగారు, శ్రమమైన
దానిని చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు నిలువబడిరిని సాంఘిక
వైషమ్యముల సమస్య నిమగ్నమున 40 మార్గముననియు తమ

రక్షణ విషయమును హిందువులు తమ చేతులలోనే ఉంచుకొన
వలెననియును చెప్పిరి. తీర్మానములలో నొకదానిని బలపరచిన విషయ చంద్ర
పాలుగారు, లిట్టకుప్రభువుయొక్క ప్రభుత్వము వివిఠ్కోర్టుకా

ర్యక్రమము నతిక్రమించి యిదిపరకెన్నడును లేని అరాచకమును
తెచ్చిపెట్టెనని చెప్పిరి. తీర్మానములు
లా కు భిన్నము కలుగ జేసిన వారి కే

ప్రభుత్వము వారు కొన్ని సాకర్యములు
కలుగజేయుచున్నారనియు లా ఆర్డరుకు వ్యతిరేకముగ నిలువ
బడినవారికే ప్రాత్యహ మొసంగబడుచున్నదనియు తమపై నుం

చుటకు ప్రయత్నించుచున్న అనవసరజోక్యమునండి తిప్పించు
కొనుటకు హిందువులు తగుప్రయత్నములను వెంటనే గావించవల
ెననియు మొదల తీర్మానములు గావించబడిన. (ఆ. ప్రె.)

పాట్లా కొట్లాటలు

మ్యూనిసిపల్ డివీషను వెలిగింపకుండుట

పాట్లా, జూలై 3:—హిందూ మహమ్మదీయరైవశ్య
లవలన వీధులలోనుండు బీదలను మ్యూనిసిపల్ కమిటీలు వెలి
గింపకుండిరి. జాల్మయిగురినుండి మిలిటరీ పోలీసువారు వచ్చిరి.

ఆయుధపాటులైన పోలీసువారు ఓడువెంట రాత్రింబగళ్లు తి
రుగుచున్నారు. కూరల చేపల 2 జారులు నిర్వాకవ్యములగు
నున్నవి. ఇతరమృతులను మాయబడియున్నవి.

కొన్ని అరెస్టులు

పాట్లా, జూలై 3:—14 నెక్కు ప్రకటించినను
కొర్టుకాంపాండులోగూడ మహమ్మదీయులు గుంపుగా తిరుగు
న్నారు. రాధానగరువద్ద దాక్తరు పంచానసపాలుగారి జొవధి

కాలలోనికమహమ్మదీయులు ప్రవేశించిరిగాని పోలీసునూపర్తం
టువచ్చుటచేత వెడలిపోయిరి. భయముచే చాలవంది స్టాల్లే
కొర్టుకు రాలేదు. వ్యాపారమంతయు నిలిచియున్నది.

ఆరంభపు కంత్తపరమాటలో జి. బి. మాల్వేపూమిడుగారు జిల్లా
మేజిస్ట్రేటుకును పోలీసు నూపర్తంటుకును సహాయముజేసెను.
బ్రబల్లుసాహా స్వత్యగోపాలసాహా నలుబర్ కర్మకార్

జ్యోతిశ్శంధుని, ఖండిరామ్సాహా అరెస్టు చేయబడిరి. బె
య్యుని నిరాకరింపబడిన. రవీంద్రనాథ లాహిరి అరెస్టు చేయ
బడి 500 రూపాయల జామీనమీద విడుదల చేయబడిన.

బ్రబల్లుసాహా తన సోదరుడు తన్ను కొట్టినాడని ఫిర్యాదు
దాఖలు చేయుటకై ఉదయమున తానాకు పోయినప్పుడు అరె
స్టు చేయబడిన.

రాజమహి డివిజన్ కమిషనరును డి. బి. జి. పోలీ
సును శిక్షిచట్టికి వచ్చుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

రాజమండ్రి కళాశాల
క్రొత్త అధ్యక్షులు

రాజమండ్రిలో కృతార్థులైనవారికే కళాశాలలో
స్థానములు లేవు!!
(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రిలోని కళాశాలలో పాపులర్ గారు జ్యూనియరు తరగతుల
లో చేర్చుకొనుటయందు పూర్వపు అలవాటును విడిచి క్రొత్త
సంఘాన పడిరి. స్థానిక దరఖాస్తుదారులకు ముందు స్థానముల

సమృద్ధి మానివేసిరి. ఇట్లు స్థానములు లేనివారు గుమారు 40
మంది యున్నారు. పట్టాభ్యుదయ ఆశాంతియు సందలనయు
నెరుగుచున్నది.

న్యాయస్థాన వార్తలు

తిరువల్లికేటి శ్రీహత్వ

తిరువల్లికేటిలో జూను 15 వ తేదీన ఒడలుకారి చరి
వాయిదా వ్రాస్తూ శ్రీ హత్వను గూర్చి ఆమెభర్త ఎల్.
ఆర్. కల్యాణ రామయ్యగారిపై ఫీల్డ్ (పెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేట్)

టు కొర్టులో పోలీసువారు ఫిర్యాదు జేసిరి. అంత్ర 10 వ
ధర్మాంబ అను ఆమెపై కిరసానాయిలు పోసి చుద్దాయి అను
భర్త నిష్కమమైనట్లు ఫిర్యాదు గలను. ముద్దాయిని (కూర

ముగ శిక్షించి హత్వకు కాలింపయ్యెనని నేరసూచోపించబడినను.
ముద్దాయిని కొర్టులో హాజరుచేసి రిమాండులో నుంచిరి. కేసు
7 వ తేదీకి వాయిదా జేయబడిన.

* * *

ఎన్యూరు పోలీసుకొర్టు (జూలై 5—1925)

న్యూరు యుండుకొనినందులకు తీరు
చింత్రద్రపేటయందున్న ఆరిలమ్మిఅమ్మాయి అనునొక
ముసలి శ్రీ తనవద్ద క్లితులను నల్లమందు యుండుకొనుటచే

పోలీసువారు మొదల కేసు తెచ్చిరి. (ప్రధాన రాజధాని మాజిస్ట్రేట్)
టు కే. పండితగారు కేసు విచారించి 20 రూపాయలు జరి
మాన విధించెను.

* * *

మోటారుబస్ డ్రైవరుకు శిక్ష

శిక్షకు అను మోటారు బస్ డ్రైవరు శీ(బవరి నెల
28 వ తేదీన రాయచోట హైకోర్టునందు మోటారుబస్సును
అశ్రద్ధతో నడిపించున పైలాఫ్రాయ వాస్తవ్యులని శ్రీనివాసా

చారిగారు మరణించిరి. ప్రధాన రాజధాని మాజిస్ట్రేటు కే. పం
డతగారు కేసు విచారించి డ్రైవరుకు 100 రూపాయలు జరి
మాన కేక 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధించెను.

ఒక మహమ్మదీయుని చార్జన్మము

మిరాసా హేబుజేట ఇల్లుయూ బి ధి యం దు
నున్న భవాయుధును సాహెబు అను ఇంటికుల వ్యాపారముచేయు
మహమ్మదీయునిపై ఆఫీసుయందు శ్రమినింప సూక్ష్మనందు

ఉపాధ్యాయునిగ నున్న యెలిజబెతు సతి కేసు తెచ్చెను. భవా
యుద్ధికుసాహెబు ఇంటికల వ్యాపారముచేయుట యెలిజబెతు
నాకరుల సహాయము పొందుచుండెను. ఇతరువ్యాపార విషయ

ములందు మోసము చేయుచుండెనని ఆమెకు తెలియవచ్చుటచే
అతనితో ఎట్టిసంబంధ ముండకూడదని తీర్మానించుకొని తనపని
వారతనికేదిగనున తోడ్పడుకుండట్లు త్రవ్వచేసెను. తనకుకా

నలసిన సామానులకూడ అరెస్టినష్టకొనుట మానివైచెను. అదిమొ
దల భవాయుద్ధికు, ఎలిజబెతును ఎన్నియోవిధముల బాధించును
పీడించుచుండెను. అమె నేటిదినము ఈవిషయమై కేసులేగా

నిందితునిపై వారంబులు మాజిస్ట్రేటు ఇచ్చెను.

పర్యవేక్షణములు

అమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములందలి పరిశీలకులు
కొన్ని ప్రదేశములందు సీగ్రిహతివారికి ఎట్టిచట్టవిక్ర

యింపకూడదని ఒకచట్టకల శిక్షకుకొనుటకు ప్రైవేటువారు
వారికి హక్కు యున్నవని అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల

సూక్రికోర్టువారు ఇటీవల తీర్పుచ్చెసారు. కొన్ని ప్రదేశము
ందు సీగ్రిహతినివాసము శిక్షకుకొనుటకూడదను ఉద్దేశముతో

ఈనిర్ణయము గావించబడినను. పూర్వపుపరిపాలనకల కీనిర్ణయ
ము విరుద్ధముగనున్నది. ఉన్నతాధ్యక్షులతోకూడిన సంయుక్త

రాష్ట్రములవారు సీగ్రిహతి సాంఘికముగ బహిష్కరించవల
యునని ప్రయత్నించుచున్నారు. కీర్తి శేఖరైన (పెసిడెంట్టు

హార్డింగ్ గా రివిధానమును ఆమోదించియుండిరి. సీగ్రిహతి ఏప్ర
దేశమున నివాసముల శిక్షకుకొనుటకూడదని ఆప్రదేశములందు

భూములు ఇండ్లనర తగినసంఖ్య యముతో ఈ నిర్ణయము
గావించబడినది. కాని ఇండ్లనర తగినవిట్లు సీగ్రిహతి తెల్లవా

రుకు ప్రదేశములందు ఇండ్లుకొనుచున్నారు.ధరలతిగినవిట్లు
సీగ్రిహతి ఇండ్లుకొని వనకుల శిక్షకుకొనుటచే ఇండ్లనర తగిన
చున్నవని అమెరికావారు వివరీకముగ వాదించుచున్నారు. ఇట్టి

విభేదము సాంఘికబహిష్కారము ఈవిధమున తీవ్రముగ కొని
సాగుచున్నది. (మ్యూలీషు)

కలకత్తా కాలేజివిధి అల్లరి

కలకత్తా, జూలై 3:—నిన్నటిదినమున కాలేజివిధిలో
జరిగినఅల్లరిలో కలెక్టరుఅఫీసు ఉద్యోగి బాలాచంద్రు గంగుల
గారికి ముక్కుమీద గట్టిబెట్టు తలలబడచే వారిని అప్పటికి తీసు

కొనిపోవలసివచ్చెను. గంగులగారు అఫీసునుండి యింటికివచ్చు
చుండగా ఒకచోట గుమగూడియున్న మహమ్మదీయులలోనుం

డి అతనిమీద నొక రాయిపడినను. ముగ్గురి చూడని ఒక బండి
వానికిని ఒక తెంగులీలనర్తకునకును పోరాటము జరిగి యుండుటచే ఆవర్తకుని
నిదాన కని దీర్చుకొనుటకై పారవచ్చుటచేయించిరి. (ఆ. ప్రె.)

మదగాపవార్తలు

2 వ రాజధాని మ్యూజియం లోడింగ్ సామెలు గారు కేటగిరి 10 దినములవరకు సెలవుపై నున్నారు.

మదరాసు కార్మిక సంఘము బహిరంగసభ లేపు సాయంకాలము పెరంబూరులో 5.30 గ. జరుగును. బి. శివరావు గారు బి. సి. శ్రీనివాసగారు ఉపన్యసింతురు

చెన్నపురియందు గత శనివారము సాయంత్రము 7 గంటలనుండి సుమారు రెండుగంటలకాలము అవిరుదుగ వర్షించినది. నిన్న నేడు ఎండల తీవ్రత చాలవరకు తగ్గి ఆర్ద్రత అధికముగ నున్నది.

దుఃఖకరమగువార్త

శ్రీవైఖానస పత్రికాధిపతులు బాలకల్యాణి డి. శేషచాళ్యులు 2-7-26 తేది ఉదయం 10 గంటలకు పరలోక మలంకరించిరి.

డి. రంగచార్యులు.

ఇండియన్ బ్యాంకు :— జూన్ 30 వ తేదీలో అంచనయ్యే అర్ధసంవత్సరమునందు నికరాదాయము రూ. 72,075-8-11 మొత్తము రాబడి రూ. 4,11,866-4-5 ఖర్చులు. 8,89,791-0-6 ఈనికరాదాయము గత సంవత్సరపు లాభము రూ. 18,866-8-2 గలది రూ. 85,941-7-1 పంచిపెట్టబడును.

మనమోహన ఎమ్.రంగసామినాయునివారి ఆలందూర్ శ్రీ రాధాకృష్ణసభ :—చెన్నపురి పెద్ద నాయునిపేట ఒత్తవాడతియేటర్లో 1926 వ సం॥ జూలై నెల 6 తేది మంగళవారము రాత్రి 9-30 గంటలకు పై సభవారి వలన శ్రీ కృష్ణలీల లేక సంపూర్ణ వహభాగవతము అతి విమర్శగా ప్రదర్శింపబడును.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము :— ఈ సమాజమువారి యాజమాన్యమున జాక మాసమునందు 8860 కేదలకు అన్నదానము జరిగెను. సగటున దినమునకు 129 గురు. ఇందు 1207 మందికి ప్రత్యేకచందాలనుండియు, 1105 గురికి స్థిరనిధి వడ్డీలనుండియు వెచ్చింపబడెను. 18-వ తేదిన అత్యధిక సంఖ్య 210 మందికి జరిగెను.

సెంట్రల్ ట్రేడునులో విద్యుచ్ఛక్తి దీపములన్నియు ఆరిపోవుట :—మొన్న శనివారమురాత్రి మెట్టుపాలెం మెయిలుప్రయాణమునకు కొన్ని నిమిషములు ముందు సెంట్రల్ ట్రేడునునందున్న దీపములన్నియు, కరెంటు అగిపోవుటచే, ఆరిపోయెను. రాత్రియంతయు దీపములు మండలేదు. గానైలు బలహీనులతో పనులు జరుపబడెను. మెయిలు బండ్లన్నియు ఆలస్యముగ బయలుదేరెను. దీపములు ఆరిపోవుటకు కారణమేమో తెలిసికొనుటకు ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీయరులు ప్రయత్నించిరి. ఎలక్ట్రిక్సులై నుమీద పక్షులు ఉక్కుతీగల నుండుబుచే కరెంటు అగిపోయెను. (ఆ. పే.)

రాకపోకలు :—టి. ప్రకాశంగారు నిన్నరాత్రి ఉదకమండల వెళ్లిరి. రామకృష్ణులు గారు వి.సి.యస్. కేటికనం ఉదయం చెన్నపురికివచ్చిరి.

రా. బి. వి. టి. కృష్ణమచారిగారు, గొల్లపాలెం ఉస్మానుసాహెబుగారు, సర్. ఎ. పి. పాల్తోగారు రిచి ముందుగా నిన్న ఉదయం వచ్చిరి.

సి. కరుణాకరనాయుడుగారు నిన్న ఇంగ్లాండునుండి వచ్చిరి.

వి. గోంభర్నగారు, గొల్లపాలెం. ఎ. నరేశుగారు శేడుదయమువచ్చిరి.

సర్ వాణి ఇన్నేలుపేటగారు బెంగళూరునకు, కె.గుం దరంచెట్టిగారు గోదావరికి శనివారమురాత్రి బోయిరి.

కలకత్తాయందలి దత్తు కెమికల్ వర్క్స్ నందు 4 వ మధ్యాహ్నము కొన్ని ముందు సామగ్రిలు కలియుటవల్ల గొప్పతీవ్ర మతోగూడ మంట బయలుదేరెను. 30 మందికి గాయములు తగిలెను. ఇరవై మరణించిరి. అందరికీ బయ్యగు గాయములు తగిలివి. (ఆ. పే.)

ఎవరికి వోటు జేయవలెను?

ముమ్మాటికి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే భారత కాసనసభ చెన్నపురి :—శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు.

మహమ్మదీయసంఘము (దక్షిణదేశము) :— సయ్యద్ మర్తూజుసాహెబుగారు.

చెన్నపురికాసనసభ :—శ్రీ. సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠి. పి. భక్తవల్లభులనాయుడు; వి. మాళిమణిపిళ్లె, యస్. మల్లయ్యగారు.

మహమ్మదీయసాసనము :—అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు.

మద్రాసు కాసనసభ

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు

జూలై -4 ఈ దినము ను ద సా రిం చి న వారు రాష్ట్రీయ కాసనసభకు కాంగ్రెసువారిచే అభ్యర్థింపబడినవి.

రూరల్ కడప మహమ్మదీయేతర స్థానమునకు ఎ.పరకు రామరావుగారు కర్ణాటక కైప్రవ జి. ఎ. సాల్వానాగారు, కేరళ సామాన్యస్థానమునకు కె. మాధవము నాయుడుగారు కర్ణాటక ధార్వాదు జిల్లా విశ్వనాథ నారాయణయోగి, బీజపూరు జిల్లా శ్రీనివాస వెంకటేశ కాళిదాస్ దక్షిణకనరా కె. ఆర్. కరెంతుగారు, దక్షిణ కనరా మహమ్మదీయ స్థానము, అబ్దుల్ ఖాదరు. అసలే ముద్రాసునగరము, సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు వి. మాసీలానుజీపిళ్లె పి. భక్తవల్లభులనాయుడు, యస్. మల్లయ్య గార్లు ఉత్తర ఆర్కాటు టి. ఆదినారాయణ శ్రేష్ఠిగారు? పి. వెంకటరంగం నాయుడుగారు, మాణిక్యవేలునాయుడుగారు కోయంబటూరు వి. సి. నల్లంగారు గొండరుగారు.

టి. ఎ. రామలింగంచెట్టియారుగారు, సి. వి. వెంకటర మణ అయ్యంగారు చెంగల్పట్టు సి. ముత్తురంగ, మొదలియారు, ఆర్. కృష్ణస్వామి నాయకుడుగార్లు దక్షిణార్కాటు, ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, రత్నంపిళ్లెగారు, తంజావూరు మరుదవనం పిళ్లె, యస్. ముత్తయ్య మొదలియారుగార్లు మదుర (నగరం) యల్. కె. తులసీరామ్, (రూరల్) కె. పి. గోపాలమొనస్, వి. ముత్తురామలింగము అయ్యారు, తిన్నవెల్లి (నగరం) పి. త్రి కూట సుందరంపిళ్లె (రూరల్) సాధుగణపతి పంతులుగారు. గంజాము వరదా రామేశ్వరరావు నాయుడు శిశిభూషణ ర ధోమహాళయోగార్లు, యం. రామలింగంగారు, విశాఖపట్టణం (నగరం) ప్రభుల లక్ష్మీనరసింహంగారు (రూరల్) సి. వి. ఎస్. నరసింహరాజుగారు, పి. సి. వెంకటపతి రాజుగారు, గోదావరి (నగరం) వి. సాంబమూర్తిగారు, (రూరల్) వి. వెంకటరత్నంగారు, పశ్చిమగోదావరి డి. నారాయణరాజుగారు, కృష్ణ. ఎ. కాళేశ్వరరావుగారు, కె. నూరయ్యగారు, గుంటూరు. పి. ఆంజనే యులు, పి. రంగనాయకులచౌదరి కై, జయరామరెడ్డిగార్లు చెల్లూరు, ఎ. యస్. కృష్ణ రావు, పి. గోవిందరెడ్డిగారు, కడప కె. కోటి రెడ్డి గారు అనంతపురం నారాయణరెడ్డిగారు. ఓ. వి. రెడ్డిగారు, కర్నూలు యస్. శంకర రెడ్డి, సి. హరిశ్చంద్రమరావుగార్లు. తిరుచనాపల్లి, నేతు రత్నమయ్యగారు, తెలంపిళ్లెగారు, నేలం మునిసామి గొండరు, మధుర (రూరల్) చిదంబరనాదారాగారు తిన్నవేలి (రూరల్) దొరసామి నాయుడుగారు మధ్య మహమ్మదీయ స్థానమే, నేలం సాదారూటు కోయంబటూరు-జిల్లాలు బక్షి రు అసామరు సయ్యదు ముద్రాసు నగరము, అబ్దులు హమీదు ఖాను గారు తిరుచనాపల్లి మధుర, కె. పి. వి. యస్. మహమ్మదు హిరాను సాహెబుగారు.

లంచముపుప్పుకొనిరను కారణముచే పనినుండి తొలగిం పబడిన పోలీసు ఉద్యోగియగు వి. సి. కరీళ్ళురగారు ప్రభుత్వ మువారి అనుమతిపొంది పోలీసుకమిషనరుగారి ఉత్తరువులపై ప్రభుత్వమువారికి అప్పీలుచేయుచున్నారు.

అడివనలు హైకోర్టుజడ్జిగ పనిచేసిన రాయబహదరు మునిగోతులు ప్రసాదుగారు 2 వ తేది సాయంకాలము అలహా బాదులో మరణించిరి. (ఆ. పే.)

అలహాబాదు హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తియగు సర్ గ్రెంపుల్ వియర్నగారు సెలవుతీసికొనినను ఇంగ్లాండుకుపో లేదు. పొంబాయి బ్లాకోబ్ రిక్ల మేమనుకమిటియందు వీరికి ఉద్యోగము ఇవ్వబడునను వసంధియున్నది. (ఆ. పే.)

బకింగ్హాము మిస్స-స్ట్రీపనివాంతు

మదరాసు కార్మిక సంఘాధ్యక్షుడు బి. శివరావుగారికి విస్తీర్ణంపెనీ మేనేజింగు డైరెక్టరు కే గారికిని యాదినవ తి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగెను :—

శివరావుగారి లేఖ, జూలై 3 :— “బకింగ్హాము కర్నా టికు మిల్లులో కొందరు స్త్రీ పనివాంతు నిన్న సాయంకాల ము నావద్దకు వచ్చి వారి పని పొటలకూర్చి నేను కొన్ని తప్పు ప్రకటనలు గావించుటచే వారిని మీరు పనిలోనుండి తొ లగించిరిని చెప్పిరి. నేజేప్పిన వాటిలో జీని గూర్చి మీరు ఆ టేపించుచున్నారో నాకు తెలియదు. మరియు నేను నా మాటల నుపసంహరించుకొనినచో మరల వారిని పనిలో నుం చుట గూర్చి విచారించును మీరు చెప్పిరట. కావున మీరు దేని కభ్యంతరము చెప్పుచున్నారో ఉపన్యాస భాగమును నాకు తెలుప గోరెదను. ఆ స్త్రీలను సాయంకాలము 4 గ. తిరిగి జూడగోరితిని. ఏ మ యి న ఉపయోగముండునని దలందుచో నేడు 2-30 Kll లకు మిమ్ము జూడగోరెదను!

కేగారి ప్రత్యుత్తరము :— “మీరు న్యూఇండియాలో జూన్ 9 వ తేదీన కార్మిక సంఘసభయం దుపన్యసించిన విషయము యిట్లు ప్రకటించ బడెను :— ‘గత రెండు వారము లలో నేను లేనపుడు మూడు మిల్లులలో స్త్రీ పనివాండు యి బ్బందరుల గూర్చి విచారణజేయు’ చెలియవచ్చిన స్మృతాంతము వినగా ఘోరముగ నున్నది.”

“ఇట్టి పరిస్థితులలో స్త్రీలను మిల్లు లందుంచుటే భావ్య ముగాదని మాకు దోచెను. ఇకముందు పురుషులను మాత్రమే యుండుట మంచిది. మీతోకలసి మాట్లాడనపునములేదు. మీ వద్దకు వచ్చు స్త్రీలకు మీరు దోచివీరితి జవాబు జెప్పవచ్చును.”

పై సుదహరించిన వాక్యము శివరావుగా ఉపన్యాసరి మునందు యాదినవ పేరలోని భాగము :—

“గత రెండువారములలో నేను లేనపుడు మిల్లులలో పనిజేయు స్త్రీలయిబ్బందరులగూర్చి విచారింపగ ఘోరముగవిష యములుదెలిసెను. పనివాండులో మగవారికి మిల్లుఅధికారులు మాత్రమే యజమానులు స్త్రీలకట్టుగాదు, మిల్లుఅధికారులతో బాటుతమ భర్తలక్రిందగూడ నేనజేయవలసియున్నది. కొందరి విషయమున భర్తలే యెక్కువ హింసచెట్టుచుండురు. స్త్రీలను యిండ్లలో బాగుగజూడకున్నచో బయటపనిజేయునపుడు అధి కారులు తమకన్న నెక్కువ జేయుదురని భావింపరాదు. కార్మిక సంఘాధ్యక్షము వృద్ధిపొందవలెనన్న స్త్రీలు యెక్కువగ అందు చేరవలసియున్నది.

* * *

శివరావుగారి ఉపన్యాసము

శనివారమునాడు సభలో మిల్లు స్త్రీ పనివాండుకు బి. శివరావుగారు యిట్లు పన్యసించిరి :—

నిన్న మీరుకోరినప్రకారము నేను మేనేజింగు డైరెక్ట రుగారికి లేఖ వ్రాయగా పైన ప్రకటించినరీతి ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. 3 వ తేదీన నేను ఉపన్యాసమునందు మీయిబ్బందరులు చాల ఘోరముగనున్నవని వర్ణించుటలో స్పష్టముగ చెప్పియుం టిని. మీరు అధికారుల యిబ్బందులతో బాటు భర్తలపెట్టు కష్టములనుగూడ సహించవలెనని చెప్పితిని. ఉదయం 4 గం. నుండి రాత్రి 10,11 గంటలవరకు మీరు పనిజేయుచున్నారు. ఇది కష్టముగాదా! మీలో చాలమంది నూటికి 35 నుండి 150 చొప్పున ఎడ్డి లిచ్చుచు ఋణముల దెచ్చుచున్నారు. తిండిచాలక చాల యిబ్బందిపడుచున్నారు. ఈ యిబ్బందులన్నింటిని ఘోరమైనవనుట తప్పకొని యాయి బ్బందులకు మిల్లుఅధికారులు కారకులని నేననలేదు. మాళయమిల్లులనుండి యీసంఘమున చేరిన స్త్రీలకు బాలింతరాలు స్వాకర్ష ములు లేనేలేవు. 6 వ నెల గర్భిణీలుగానున్న పుడు సోటీసుయి వ్యకుండ డిస్మిసుజేయుదురు. బకింగ్హాము మిల్లులో మూడు నెలలు సగముజీతముపై నెలవిత్తురు. పురిటిపసుయమున నిండుజీ తముపై మూడునెలలు మాకు సెలవు యిచ్చునట్లుగ కాసనము గావించుటకు మేము ప్రయత్నించుచున్నాము. నగదులేకుండుటచే అరవుదీసికొని నాల్గూరూపాయిల చీరలకు 8, 9 రూపాయిలు చెల్లించుచున్నారు. మీపిల్లలకు పాలుకొనిపోయెటకు డబ్బుచాలకున్నది. ఇట్టి అసహ్యముజూచియే నే నాడెట్లంటిరి. బకింగ్హాముమిల్లు అధికారులే దినంతకు కారకులని నే నెన్నడు అనలేదు. అంతేకాక మిల్లులోకన్న యింటివద్దనే మీరు ఎక్కువ కష్టపడుచున్నారని నేనంటిని.

హైదరాబాదు నైజాముగారు హైరంగబాదు వెళ్లిరి. (ఆ. పే.)

అంతర్జాతీయ సహకారుల నాల్గవ సంవత్సరోత్సవము

శనివారము గోఖలే హాలునందు జరుపబడుట

శ్రీ వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

అంతర్జాతీయ సహకారుల నాల్గవ సంవత్సరోత్సవ దినము గత శనివారము సాయంత్రము గోఖలే భవనమునందు నిర్వహముగ జరుపబడెను. శ్రీ వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. లోనుస్వయ్యుర వద్ద నుంచి ఉత్సవము ద్వైతరే దైవ ప్రార్థనలు చేసిన గీతములతో గోఖలే భవనమున జేరగనే సభ్యులెల్లరకు ఉపాహారము లొసంగబడెను. పిదప అధ్యక్షు లిట్లుపన్యసించిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

ఇతర ఉద్యమములందు వలె గాక సహకారోద్యమముందు సార్వజనియను అంతర్జాతీయము నగు స్వరూప మొందు గలదు. రాజకీయములు ఆర్థిక మత విషయములందు దోకిత వివాదాంతము లేకపోలేదు. కాని అంతర్జాతీయ సహకారుల దినము ప్రధానమగు ఏకీభావమును తుదిని ఏకీకరణమును సుగరింపజేయును. జాతి సమితి సహకారము నభివృద్ధిజేయుట వ్యక్తి సహకారమును పరిపూర్ణ సిద్ధిచెల్పుటయె. 1935 నెల 1 నంచి అంతర్జాతీయ సహకారోద్యమ చరిత్రను విశీలించి వయ్యది వివాదములతోను, ప్రాతికూల్యముతోడను ప్రారంభించబడెనని తెలియగలదు. కార్మికులు యజమానులకు శ్రయము లొందఁజేసి తో ఛేదించి పరస్పర మన్యోన్యత గురురజాలక పోయెను. పిదప కొంతకాలము వరకు పరిస్థితులలో మార్పుగలిగెను. ఇంగ్లండునందలి కార్మికుల అద్భుతముగ కట్టుదిట్టములు జర్మనీ ప్రాన్సు ప్రతినిధుల కల్పరహితులు గలిగించెను. ఇంగ్లండునందలి సాంఘికోద్యమ కారణము కార్మికుల యశయములతో సానుభూతి గన్పరచిరి. బ్రిటీషు వారివృత్తి మార్పుచేసి క్రిమముగ కార్మికులే గెలుపొందిరి. వరల 1904 నెల 1 న జరిగిన 4వ మాజీ సభయందును వివాదము లేర్పడెను. సహకారముయొక్క నిజతత్వము యజమానులకు ప్రతికూలమని యా, యజమానుల సంబంధమును పూర్ణముగ వదులకొనవలయు ననియు అప్పుడే డాక్టరు మల్లెగారొద్దొచ్చిందిరి. క్రమముగ సహకారము సాంఘిక భాగస్వామ్యపద్ధతిపై నాధారపడి పరిశ్రమల నిర్వహణమపై కార్మికులకు, సామాన్యప్రజలకు హక్కుండునట్లు ఏర్పడెను.

భారతవర్షము - సహకారోద్యమము

భారత దేశమందు సాంఘికోద్యమ మింకను ప్రాకటేదు. పాశ్చాత్యదేశమునందా యోద్యమమువలన గలిగిన పలు నష్టములను వన దేశమందు సంభవింపకుండునట్లు జూడవలెను. సాంఘికోద్యమము, శ్రేణు యూనియను ఉద్యమమును పాశ్చాత్య దేశములందు డెక్కడు యభివృద్ధిలో నున్నవి. కావున మన దేశమందుండే ప్రస్తుత క్లిష్టసమస్యలను పరిష్కరించుటకు సహకారమొకవరకు తోడ్పడగలుగునో అంతవరకే దాని లాభములను గ్రహించవలెను. పాశ్చాత్యదేశములందు సాంఘికోద్యమమునకును సహకారోద్యమమునకును అన్యోన్య మధికముగ గలదు. సాంఘికులను తమలో తేర్చుకొనుటకు సహకారులెప్పుడును సుముఖులుగనుందురు. రెంటియందును మూల సిద్ధాంతములందెంతయు సామ్యము గలదు. యజమానుల యధికారము, వ్యక్తిలాభముల నిరవ్రురు నిరసించురు. పరిశ్రమలను ప్రజాయత్తముచేయుట కిరువురు యత్నింతురు. కాని సాంఘికులు రాజకీయముగా సంస్కరణమును సాధింపజాతురు. సహకారులు ప్రశాంతముగ పరిశ్రమలద్వారా సంస్కరణము గావింపజారు. సాంఘికోద్యమమందు రాజకీయధికారము విప్లవమును, సహకారోద్యమమందు సక్రమపోటివిధానమును కార్యసాధనములుగ నంగీకరింపబడినవి. సాంఘికోద్యమమందు వక్రిసాత్యత్యములేదు. కాని సహకారోద్యమమందు వ్యక్తి కార్యాచరణకు సంపూర్ణాకాశము గలదు. సహకారోద్యమమందు ప్రతివానికి స్వేచ్ఛమిక్కుటముగగలదు. కాని సాంఘికోద్యమములందు నిర్బంధముగ ఒక సిద్ధాంతమునకు లోబడియుండవలెను. భారతదేశమందలి నేటిసమస్యలను పరిష్కరించుటకు సహకారోద్యమమువలె సాంఘికోద్యమము లాభకారిగాజాలదు. శ్రేణు

యూనియను ఉద్యమమైనను కార్మికులకు సంపూర్ణపరమము నొసంగ దని సహకారులవాదము. సహకారసంఘములందలి సభ్యులలో ఆర్థికసంఖ్యాకులు కార్మికులే యగుటవలన కార్మికులు, సహకారుల కెక్కుడుపరస్పరసానుభూతి గలదు. కాన అంతర్జాతీయ సహకారోద్యమవ్యూహమును గ్రహించి వాని లాభములను మన దేశసిద్ధిగతుల కన్వయింపజేయవలెను. అధ్యక్షులు పి. శివరావుగారు వ్రాసిన సానుభూతిలేఖను జదివిరి.

భారతదేశము దీయుద్యమము గ్రామపువర్ని ర్మాణమున కత్యంతము తోడ్పడగలదు. విదేశీయపరిపాలనక్రింద నేటిమన భారతదేశమునందువలె ఆర్థిక, రాజకీయపరిస్థితులుగల వర్తండు దేశ మియుద్యమమును జయప్రదముగ కొనసాగింపజాలెను. భారతదేశమందలి కృషివలుల తీవ్రపరిమాణము పరివృద్ధిజేయవలయు నని రాజప్రతినిధిగారు వాక్రమియుండిరి. ప్రభుత్వ సహాయము మిక్కుటముగ లేనిది సహకారోద్యమమువలనదప్పవోకసాధనముచే నియ్యది సాధ్యము గాజాలదు. ఉత్పత్తి యందను, పదార్థవిక్రయమందును కృషివలన కీయుద్యమము సహకారిగాగలదు. సహకారోద్యమమువలన గృహపరిశ్రమలు విరివిగ నెలకొల్పబడగలవు. మనరాజధానియందు నేతపరిశ్రమ జయముగాంచలేదని సహకారశాఖవారు చెప్పవండుట విచారకరము. పారిశ్రామికదేశములను జపాను, చైనాదేశములందే గృహపరిశ్రమలు వృద్ధిచొందున్న భారతదేశము దని విరివిగ నేర్పడకుండుటకు కారణములేదు. సహకారశాఖవారి నేతపరిశ్రమవిషయమై దీక్షతో పనిజేసియుండలేదని నమ్ముచున్నాను. ప్రభుత్వసహాయ లేకపోయినను అభివృద్ధి నొందజాలినది నేతపరిశ్రమదక్క వేరొండులేదు. కావున ఇతరదేశములనుండి చూచి నేర్చుకొని అంతర్జాతీయ సహకారభావమును పెంపొందించవలెను. అని బోధిరి.

పిదప గవర్నరు ప్రభువుగారి వర్ణనయందు మాంచెట్టరు కొ ఆవతేలిపు సంఘమునుండియు, అభివృద్ధిశాఖామార్కుని నుండియు, సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రారునుండియు వచ్చినసానుభూతిలేఖలు చదువబడెను.

యన్. కె. యజ్ఞనారాయణ అయ్యరుగారు

ఉపన్యసించుచు హిందువుల కుపాకర్మబోలె సహకారోద్యమమందు జేరినవారిదిస మందొకజో గూడి తమధర్మా నిర్వహణమునకై నిర్మితాత్ము లయ్యదనిబోధిరి. సహకారోద్యమమునకు కేవలము ఆర్థికవిభాగమే గాక ఆధ్యాత్మికస్వరూపముగూడ గలదనిరి.

శ్రీమతి మాధవరావుగారిపతిగారు మాట్లాడుచు సహకారోద్యమము సర్వకూనసాభావిత్య, శ్రేణులను వృద్ధిపొందించుననియు, సహకారోద్యమమునందు పునఃపునః శ్రీమముగ పాల్గొని వానిలాభముల బడసి అభివృద్ధికి రావలెననియు, పేదలను వృద్ధులను శ్రీమలకు పనిగల్పించుటకును, శిశువులకు పాలుమొదలగు ఆహారమును పరఫరాజేయుటయందును సహకారోద్యమము తోడ్పడవలెనని పలికిరి.

మాలానాయకూచ్ హుస్సేనుగారు మాట్లాడుచు ఏసంఘముందైనను సహకారోద్యమము అభివృద్ధిచూచకమనియు, మున్ముందియుద్యమము ప్రధానస్థానము నాక్రమింపగలదనియు, అమెరికా, యూరోపు మున్నగుదేశములకంటె భారతదేశముల దీయుద్యమవ్యాప్తి కెక్కుడవకాకము గలదనిపలికిరి.

డా॥ యన్. కృష్ణస్వామిఅయ్యంగారు మాట్లాడుచు యజమానుల, కార్మికుల వివాదముల బరివర్తించుటకు ప్రయత్నింపబడెననియు, సహకారోద్యమము అచ్చటచట జయమందగల్గినను సార్వజనికముగ జేయబడుటలేదనియు. అట్టిశిరుణు త్వరలో రాగలనూచన లిపుడు గలవనియు బోధిరి.

డి. కొలందై గారు మాట్లాడుచు బ్రిటిషువారు సహకారమువలననే పారిశ్రామికవిజయమును గాంచగలిగిననియు, అందుచే నీయుద్యమము భారతదేశమందు శ్రీశ్రమల పునరుద్ధారణకెంతయు తోడ్పడగలదనియు, సాంఘికవిద్యేమములును, ఒకానొకసంఘము అభోగతిపాలను దుకనీతులు దీనివలన అంతరింపగలవనియు, సహకారోద్యమ మిదేశమందు ప్రభుత్వాధీనమందుండుట దేశదురస్థిమనియు, అట్టి ప్రభుత్వసామ్రాజ్యమునండి విడుదల శీఘ్రకాలములో రాగలవనియు బోధిరి. (హర్షధ్వనులు)

మాక్లెరండుగారు మాట్లాడుచు సహకారోద్యమము మానవజీవితమందలి కష్టసమస్యల నెన్నింటినో నిర్మూలని పరిష్కరింపజాలెననిరి. పారిశ్రామికము, ఆర్థికదుశస్థితిని బాపజాలెను. దైవనింక, పాపభీతి, మతసానములు గలవా రీయుద్యమమును కార్యసాధనకారిగ గనుగొందురు.

ప్రాఫెసర్ వైద్యనాథయ్యగారు మాట్లాడుచు సహకారోద్యమమునందు ప్రచారము చాలవ్యయముగ నున్నదనియు, రాచకీయములందువలె అత్యంతోపయోగకారియగు నీయుద్యమమునందును విస్తారముగ ప్రబోధములు ఆవశ్యకమనియు బలికిరి.

మైకేలుగారు మాట్లాడుచు సాంఘికోద్యమము, సహకారోద్యమము ప్రధమమున కవలెలెలనలె ప్రారంభింపబడి ఏకాశయబద్ధములై యుండెననియు, క్రమముగ నవి భేదించి నేటికి స్వప్రముగ విభేదము పొడగట్టుచున్నదనియు, సాంఘికసమస్యలు రాచకీయస్వాతంత్ర్యము, ఆర్థికమోక్షముల గడించుట నేటి భారతీయులయొక్కయు తక్కుంగల జాతులయొక్క కర్తవ్యమనియు, ఏయొకసంఘముగాని, వ్యక్తిగాని నిరాదరణ జాపబడరాదనియు అందులకు సహకారోద్యమ మొంతయు ఉపయోగకారియనియు బలికిరి.

హైదర్ బద్ గారు మాట్లాడుచు డెన్ హార్డు దేశమందీయుద్యమము వ్యాపించుటకు కారణము విద్యయెయనియు భారతదేశమందు నిర్బంధ ప్రాథమికవిద్య ప్రవేశ పెట్టబడనిది ఉద్యమ మభివృద్ధి నొందజాలదనియు బలికిరి.

పిదప ఒకగంటనేపు పాటకచ్చేరి జరుపబడినపిదప అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగింపబడెను.

ఓడనమేళనము

మదరాసు ప్రభుత్వము వారి అభిప్రాయము

ఓడభావ ప్రచారమునందున్న ప్రాంతము లన్నింటిని ఏకరాష్ట్రముగ జేయుటనుగూర్చి గంజాము జిల్లాలో నేభాగమునుగూడ వదలుకొనుటకు తమ కిష్టము లేదని మదరాసుప్రభుత్వమువారు కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు దెలుపనున్నా రని రూఢిగా తెలియుచున్నది.

ఈ విషయమున యిదివరకే బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు మధ్యరాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు ఆయా రాష్ట్రములలో నున్న ఓడ ప్రాంతములను ఒకరిస్సారాష్ట్రములలో చేర్చుటకిష్టము లేనట్లుగ దెలిపియుండిరి. అయినను బీహారు ఒకరిస్సారాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు తమ రాబడిని హెచ్చుజేసి కొనుటకుగాను, మదరాసు రాష్ట్రమునందున్న గంజాము జిల్లాలో కొంత భాగమును తమ రాష్ట్రమున కలపగోరుచున్నారు. గంజాము జిల్లాలో ఓడ్రులు యాదక్రమమువలన తమకు ప్రత్యేకముగ నొక రాష్ట్రము వేరొక లెఫ్టెనెంటు గవర్నరుగారి పరిపాలనక్రింద యేర్పడు నని భ్రమపడి అందులకుగాను అందోళన జేయుచున్నారు. ఓడ్రులకు ప్రత్యేకముగ నొక రాష్ట్రము నచ్చుట హించిదే. కాని అందులకై మూడురాష్ట్ర ప్రభుత్వము లంగీకరించి తమతమ రాష్ట్రములందలి భాగములను వదలుకొనవలసియున్నది. అందులకై వారు ప్రతిహతులుగ అభిప్రాయము తెల్పినందున ప్రత్యేక రాష్ట్రము లభించు సూచనలనుపడవు. విశేషముగ ఎట్లు నిశ్చయింపబడు నదియు పెట్టంబరుమాసమున తెలియగలదు.

విశాఖపట్నంజిల్లాలో నేభాగముగూడ మదరాసునుండి విడబడదు. గంజాములో శ్రీకాకుళం, వర్ణాకిమిడి, సోంపేట తాలూకాలనుగూర్చి గూడ అట్లే ప్రసక్తిలేదు. ఇంకను గంజాములో బరంపురం, చిత్రపురం, రామగిరి, గుమ్మారు తాలూకాలను బీహారురాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. అవిగూడ విభజింపబడుటకు తమ కిష్టము లేదనియు, తామివిషయమున బీహారురాష్ట్రమున కెట్టిసహాయము జేయలేమనియు మదరాసు ప్రభుత్వమువారు జవాబు వ్రాయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

ఏప్రిలు 12 వ తేది బొంబాయి పోలీసు లాక్ అప్ ండి తప్పించుకొని పారిపోయిన బాబు చస్మానలగారు 2 వ తేది జిల్లానులో పోలీసువారిచే పట్టుబడిరి. త్వరలో వారిపై నేరము మోపబడి మేజిస్ట్రేటుకోర్టునందు విచారణజరుగును. కొంతకాలమునకు పూర్వము పోలీసువారిపై తుపాకీకాల్చి పారిపోయిన దాపుడుగనిగూడ చస్మానలగారి సహాయుతో పట్టుబడగలరని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ఒక జవాను వార్తాపత్రికాప్రతినిధి

బొంబాయి, జులై 21:—ఒకసాకో ఆసి ఆను జవాను పత్రికాప్రతినిధియగు టి. పిరకారగారు ప్రస్తుతము బొంబాయిలో యున్నారు. ఒకసాకో ప్రభుత్వమునకు వర్తించు ప్రారంభముగాగానే మొదట స్త్రీమగలకును పురుషులకునుగూడ, పురుషిణి, ఆగ్రా మున్నగునగరముల నుండి తిరిగి జవాను కలెక్టరు.

నూతన జాతీయ పక్షము:

వివేచన చంద్ర పాలు గారు

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

నూతన జాతీయ పక్షపు రహస్యములు మాకు తెలియవు. వారి కార్యక్రమ మెట్టియో తెలియదు. జాతీయతను రక్షించుటకు ఏ దృష్టికరముల గావింపదలచిరో గూడ తెలియకున్నది. పక్షనాయకులలో కొందరు ప్రత్యేకసాంఘికోద్యమములలో పాల్గొనుచు, జాతీయభావప్రబల్యమునకు దోహద మొనగకున్నారు. వివేచన చంద్ర పాలుగారు నూతన జాతీయ పక్షమునకు బట్టుగొమ్మలని తెలిసిన సంగతియే. అనహయోద్యమారంభమునందును వీరు ప్రతిపక్షులకోటిలో జేరి ఉద్యమమును ఉద్యమనాయకులను నిరసించుటతో కాలము గడపుచున్నారు. "ఇగ్నీ ఘమెను" శక్తికవారి అనుగ్రహముమూలమున వీరి విమర్శనములకు సంపూర్ణావకాశము గలిగినది. స్వరాజ్య పక్షము వైకివచ్చినదిమొదలు ఆ పక్షముపై వీరు దాడివెడలసారి. నేడు ప్రతికూలాందోళనముచు తీవ్రముగ కొనసాగించుచున్నారు. పాలుగారిలో గలిగిన మార్పు కడు విచిత్రము. ఇట్టివారు జాతీయ పక్షముగూర్చి తెలిపెడి సంగతులను ముఖ్యముగ విశ్లేషించవలయును. గత "లీడరు" శక్తికలో ప్రాయము వీరు మామూలుధోరణిలో అనహయోద్యమమును స్వరాజ్య పక్షాందోళనమును ఖండించిరి. పిమ్మట వీరు నూతన జాతీయ పక్షముగూర్చి వివరింపదొడంగిరి. జాతీయ పక్షమునందు మూడురకములవారు చేరియుండిరి.

మొదటివారు మితవాదులు. వీరియొక ప్రజల కేమాత్రము సుముఖత లేదనిపల్ల రెగినవిషయమే. ప్రభుత్వమువారియొద్దగూడ వీరి పలుకుబడి చాలవరకు తగినది. అందుచే వీ రేదయిన క్రొత్తపక్షమున జేరుటకు సంసిద్ధులుగనుండిరి. కాంగ్రెసు నందు గలిగినచిత్తక నవకాశముగ గైకొని, మితవాదనాయకులగు చితామణిగారు జాతీయ పక్షమున జేరుటకు ముందడుగు వైచిరి. జాతీయ పక్ష నిర్మాణమునకు వీరి ప్రోద్బలము ముఖ్యకారణమయ్యెను. రెండవవారు, స్వతంత్ర పక్షమువారు. వీరు స్వరాజ్య పక్షపు శిక్షణకు లోబడజాలక, స్వతంత్రముగ మెలగుచు, స్వామ్యశాసనసభలో నిరోధకార్యక్రమమున కడ్డముదగులుచుండిరి. వీరి కొక కట్టుబాటుగాని, ఒకక్రొవగాని యున్నటుల గనుపించును. స్వతంత్ర పక్షము చిరకాలము నిలుచుట దుర్లభము. అందుచే నూతన జాతీయ పక్ష శరణ్యమును మొట్టమొదటనే చేపట్టిరి. మూడవవారు రిస్సాంసీపు సహకారవాదులు. వీరు స్వరాజ్య పక్షమునుండి చీలిసవారు. మహారాష్ట్రదేశము వీరి

ముఖ్యస్థానము. వీరికిని తగినంతబలము లేకబోవుటచే, జాతీయ పక్షమున జేరవలసినవారయిరి. చేరినవారిలో నెవరికిని స్వయముగ విశేషబలము లేకున్నను, అందరును గలియుటచే కొంతస్థాన మేర్పడినది. చెన్నరాజధానిలోగూడ జాతీయ పక్షము వారు ప్రబోధము గలిగించెదరని, శ్రీవెన్నువారు తెలుపుచున్నారు.

జాతీయ పక్షమునందు సం యోగ సూత్రమేమి? వీరందరకును స్వరాజ్య పక్షముపై కోపము గలదు. మంత్రిపదవులను చేపట్టి సంస్కరణములను నిర్వహించుటకు వీరు కుతూహలము చూపుచున్నారు. కాని వీరిలో వీరికి దృక్పథమునందు కొంతభేదము గలదు. మితవాదులు రంగు మార్చినను, వెనుకటి మార్గములను వదలలేదు. అధికార నర్తమున కేవిధమున నయినను చేయుత నొనగ నైఖరిని మానుకొనలేదు. వీరికార్యక్రమములో ప్రభుత్వ ప్రాతికూల్యమున కత్యల్పస్థానము గలదు. వీరికిని, తదితర జాతీయ పక్ష సభ్యులకును ప్రాతమనఃస్పర్ధలు తొలగలేదని, వివేచన చంద్ర పాలుగారి వ్యాసముబట్టి తెలియుచున్నది. పాలుగారు, మితవాదులను వెనుకవైచికొని, జాతీయవాదులను నిందించుచున్నారు. జాతీయవాదులు చేసిన అక్రమమేమి? స్వరాజ్య పక్షమువారిలో పౌరాడుటకు మితవాదులు సంసిద్ధులుగ నున్నను, జాతీయవాదులు ధైర్యము జూపి ముందుకు రాకున్నారట. అందుచే పాలుగారు వీరిపై మండిపడుచున్నారు. స్వరాజ్య పక్షపథులను ఖండించుటకును, తమ యుద్ధే శ్యములను స్పష్టముగ చెలుపుటకు నయినను, వీరికి ధైర్యము చాలకున్నదట. ఏల వీరికింత పిరికితనమని యడుగవచ్చును? జాతీయ పక్ష సభ్యుల కందరకును, మంత్రిపదవులను సంపాదించవలయు నను పట్టుదల గలదట. స్వరాజ్య పక్షమువారిని స్థానభ్రష్టుల గావింపవలయు నను కోర్కెయు గలదట.

కాని బహిరంగముగ పనిచేయుటకు వీరు వెనుదగ్గుచున్నారు. ప్రజాభిప్రాయము తమవైపున లేదని, జాతీయ పక్ష సభ్యులకు తెలియును. అట్టితరి ప్రజలకు ప్రతికూలముగ మెలగుచో తమ కపజయము వాటిల్లునని వీరు భీతిల్లుచున్నారు. స్వార్థ సహితముగ నిట్టి భయము నాయకులను అనుచరులను గూడ ఆపహించె నని పాలుగారు చెలుపుచున్నారు. పాలుగారి పక్షపు నాయకులలో నొకరగుటచే, వీరి యభిప్రాయమును త్రొసివేయ వీలులేదు. బాంబాయిలో నెలకొల్పబడిన జాతీయ పక్షమువారింతవర కెట్టి కదలిక జూపలేదట. మితవాదు లొక్కరే బాంబాయి తీర్మానములకు బద్ధులై పని చేయుచున్నారు. మితవాదులతో జేరి పని జేయుచో, తమ పేరుప్రతిష్ఠలకు భంగము కలుగునని, తదితరులు భావించుచున్నారు. ఇట్టివైఖరి మిక్కిలి అక్రమమని వివేచన చంద్ర పాలుగారు ఖండించుచున్నారు. ఎన్నికలలో గెలిచినను, గెలువకున్నను జాతీయ పక్షమువా రేధర్మముకొరకై వైకివచ్చిరో, దానిని నిర్వహింపవలయు నని, పాలుగారియుద్దేశ్యము. తాత్కాలిక లాభములను సరకుగొనక, సహకార సూత్రమునిమిత్తమై పాలుబడవలయు నని, వీరు హెచ్చరించుచున్నారు. "ఇట్టి నైతిక సంరంభములో, ఉత్సాహపరులు కొలదివంది

యయినను సరియే, ప్రజాస్వాతంత్ర్యమునకు అమూల్య మగు సేవ యొనర్చ గలరు. రాజకీయ ప్రయత్నములకు చేయుత నొనగడినైతికోర్కే శ్యములకు తోడ్పడగలరు. అంతియగాని, జాతీయ పక్ష రాజకీయ వ్యవహారములలో ముందుకు వచ్చిన స్వార్థపరులును, గౌరవా పేటోపరులును ఎందరున్నును ప్రయోజనములే"దని పాలుగారు నిరసించుటవలన, జాతీయ పక్షమున జేరినవారిలో ఒకరికొకరికి హృదయము కలియలేదని స్పష్టము గాగలదు. ఇట్టిస్థితిలో కాంగ్రెసునుండి చీలిపోయిన రిస్సాంసీపు సహకారవాదులు తమ బింకమును నిడనాడి, కాంగ్రెసు చెప్పినచొప్పున నడుచుట యవసరము. కాంగ్రెసు నిర్ణయమును ప్రమాణముగ భావించి, అల్పసంఖ్యాకులు ప్రతిఘటించకుండుచో, కాంగ్రెసు వ్యవహారములు నిరాటంకముగ సాగిపోగలవు. ఇటు మితవాదులతోగాని, అటు స్వరాజ్య పక్షము వారితోగాని కలియజాలక త్రిశంకుస్వర్గమున నిలిచియుండుచో, రిస్సాంసీపు సహకారవాదులు స్వలాభమును గాని, దేశలాభమును గాని పెంపొందింపజాలరు. పాలుగారి ఎత్తిపోడుపు లెటులున్నను, రిస్సాంసీపు పక్షమువారికిని మితవాదులకును కలయిక గుదురుట దుర్లభము. సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధికై పాలుబడదలచువారెల్లరును కాంగ్రెసు సందే నిలిచి, కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను శిరసావహించుటకన్న వేరొక మార్గము గనుపింపదు.

డాక్టరు కిచ్చాగారి హెచ్చరిక

డాక్టరు కిచ్చాగారు కొంతకాలముక్రిందట నుండియు, కాంగ్రెసు వ్యవహారములను విడనాడి ప్రత్యేక మహమ్మదీయసాంఘికోద్యమములో కృషి నలుపుచున్నారు. వీరు అతివాదము చేయ దొడగిరి. కాని బెంగాలులో పర్యటనము జేసినకొలదియు వీరివైఖరి మారసాగెను. దేశభక్తుల కెవరికయినను ప్రస్తుత దేశస్థితిహృదయ విదారితముగ నుండదా? స్వరాజ్య పక్షమున కలసి మెలసి పనిచేసిన హిందువులును మహమ్మదీయులును వేరగుటకన్న విషాదము వేరొండుగలదా? గోస్వామిగారు సయితము సాంఘికవిషయములందు తీవ్రప్రసంగముల గావించుచు నేకగుప్తగారితో కలహించుచుండ, అభివృద్ధి కెటులయవకాశ ముండును? ప్రాజ్ఞలెవరయినను దూరమాలోచించుచో సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి ఉభయ సంఘములవారును అడ్డుపడుచున్నారని గ్రహింపగలరు. కిచ్చాగారు కలకత్తాలో నిచ్చిన యుపన్యాసములో ఉభయసంఘములును ఐకమత్యముతో మెలగవలయునని కోరిరి. ఇందుకు మార్గమేమి? ఉభయసంఘములును కలసి జాతీయ నిర్మాణ కార్యక్రమము ననుసరించుటయే. కిచ్చాగారి యూహ నిరాధారము గాజాలదు. జాతీయపునర్నిర్మాణమునకు భారతీయులు తదేకదీక్షతో పాలుబడుచున్నచో కలహములకు తీరికయుండెడిదిగాదు. ఈవిషయమై శ్రద్ధపహింపకబోవుట చేతనే అనహయోద్యమ ప్రబోధము మూలమున గలిగిన యఖండశక్తి సక్రమమార్గముల ననుసరింపక ఫలవిరహితమగు తెన్నుల ద్రొక్కినది. మహమ్మ

దీయులు విడిగ రాజకీయ వ్యవహారములలో ప్రవేశించుట కిచ్చాగారి కిష్టములేదు. హిందువులును ఎన్నికల వ్యవహారములలో విడిగజోక్యము పుచ్చుకొనుటయు హానికరమనుట నిశ్చయము. కాంగ్రెసునభయే నిజముగా రాజకీయసంస్థ యనియు, దీనిని తిన్నగ నడుపుచో దేశమునందు శాంతిని సఖ్యమును సమకూర్చుననియు, కిచ్చాగారు చెప్పిన సంగతಿಯందు అతిశయోక్తి ఏమాత్రము గనుపించదు. కాంగ్రెసుప్రముఖులే ప్రత్యేకసాంఘికోద్యమములలో ప్రవేశించి, జాతీయసంస్థను విడనాడుటచే, ప్రస్తుతదుస్థితి వాటిల్లుచున్నది. కిచ్చాగారివలె నితరులును మరల కాంగ్రెసు నారాధించుచో, అనర్థములు తొలగిపోక మానవు. హిందువులును మహమ్మదీయులును ఒకరిమతము నికొకరు తిన్నగ గ్రహించుటకు ప్రయత్నించుచో, సంఘర్షణ కవకాళము తప్పిపోవును. ప్రస్తుత దుస్థితికి మహాధ్యమే మూలకారణము. మత మొకసాకు తప్ప వేరుగాదు. జ్ఞానవ్యాప్తివలన గాని, అజ్ఞానము తొలగజాలదు. కిచ్చాగారు తెలివినటులు, కేవలవ్రాత మూలముగు ఒడంబడికలవలన నెట్టిప్రయోజనముండదు. హృదయము లేకము గావలయును. దైవభక్తియు దేశభక్తియు మాత్రమే హృదయపరివర్తనము గలిగింపగలవు. వీనిని పెంపుజేయువారెల్లరును ధన్యులు. కాంగ్రెసునాయకు లీకలహములనుండి దూరముగ తొలగి, దేశభక్తిని ప్రేరేపించుట యవసరము. ప్రస్తుతస్థితి అంధకారమయముగ గనుపించుచున్నను, త్వరలో నిది మారిపోవునని తలచెదము. స్వాతంత్ర్యభానుడు సహజదీప్తితో వెలింగి, అంతర్వైషమ్యమును చీకట్లును పారద్రోలకమానడు.

వర్ణ ద్వేషము: సర్ పానుగల్లు రాజాగారు సర్ పానుగల్లు రాజాగారికి సిమ్లాలో మద్రాసు రాష్ట్రవాసు లిచ్చిన మిదుసందర్భమున, వారు చెప్పినమాటలు అసాధ్యమైనవని తంతి వార్తలో సంగ్రహముగ చెలుపబడినవి. సిమ్లాలోని మద్రాసువాసులలో సఖ్యము ప్రబలియున్నందుకు రాజాగారు సంతసించిరి. దక్షిణహిందూ దేశమున అనేక సంస్థలను పాడుచేయుచున్న వర్ణ ద్వేషము, సిమ్లాలో గనుపించనందులకు రాజాగారు అక్కడి వారి నభినందించిరి. వీరితోపాటు, మేమును వారిని అభినందించెదము. దూరమున నున్న కారణము చేతను, ద్వేషానలము చెన్నపురినుండి సిమ్లాకింకను జేరక బోవుటచేతను, సిమ్లావాసులు సుఖముగ జీవించుచున్నారు. కలసికట్టుతనము జూపుచున్నారు. పానుగల్లురాజా, రామస్వామి మొదలి యీ ప్రభుత్వము సిమ్లాను విడిచివచ్చిన పిమ్మట గూడ, ఇప్పటి సఖ్యమే చిరకాలము నిలుచుగాక యని కోరెదము. హిందూదేశము నావరించయున్న హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములు దూరముగ నున్న దక్షిణాఫ్రికా మున్నగు దేశములలో గనుపింపవు. అక్కడి భారతీయులందరును ఒక్కసంఘమువార మనియే భావించుచున్నారు. ఇట్లులే సిమ్లానంటి దూరదేశములో, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేశ్వరవైషమ్యము లేకుండుట వింతగాదు. రాజాగారు చెలివిన విషయము నెల్లరును గమనించుట ముఖ్యము. దక్షిణదేశమున అనేకసంస్థలను వర్ణద్వేషము పాడుచేసెనని ఏకావ్యకొనుటచే ప్రజ్వలెల్లరును ఇట్టిభావమునుండి విముక్తు లగుట యవసర

మని వెల్లడి యగుటలేదా? జప్తినుపక్షప్రచారము వలన గలుగుచున్న చెడుగు లెవ్వయో పానుగల్లు రాజాగారి ప్రసంగము తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. జప్తిను ఉద్యమమువలన స్వల్పసంఖ్యాకు లగు బ్రాహ్మణేశ్వరుల కెవరికో లాభము గలిగె నని యంగీకరించినను దేశమునకు మితిలేని హాని గలిగించుచున్న వర్ణ ద్వేషమున కికనయినను స్వస్థి జెప్పట యవసరముగాదా? అందుకు ప్రోద్బలము గలిగించెడి యుద్యమమును విరమింపవలదా? ఇది వరకే దేశోపయోగకరముగు ప్రతిపాదనలు వర్ణ ద్వేషమువలన పాడయియున్నయడల ఇకముందికను ధ్వంసము గాగలవు. సిమ్లాలో గనుపించిన సఖ్యము చెన్నరాజధానిలోగూడ ప్రబలవలయుననిన, వర్ణ ద్వేషమును వ్యాపింప జేయుచున్నవారు తమ ప్రయత్నములను కట్టిపెట్టి దేశభక్తిని పురికొల్పవలయును త్వరలో నిట్టి యనుకూలస్థితి గలుగుగాక యని కోరెదము.

పోలీసుశాఖ

కలకత్తా పోలీసుశాఖను, బెంగాలు గవర్నరు గారు ఆకనమున కెత్తి పొగడియుండ, బొంబాయి పోలీసు కమిషనరుగారు వేరొకకథను తెలుపుచున్నారు. ఈపోలీసుకమిషనరు గారివలె, పోలీసు శాఖనుగూర్చి యంత నిష్పక్షపాతముగ బలికిన యువ్యోగు లింకొకరు గనుపించరు. పోలీసుశాఖలో సత్ప్రవర్తనము పెరుగుటకై, దోషకారకులు శిక్షింపబడిరని, కమిషనరుగారు నూచించిరి. ఉపేక్ష మాండ్రము, అజినీతి పెరుగగూడ దని పోలీసు ఉద్యోగులకు తెలుపుటకే వీరిటలు గావించిరట. ఇక ముందునుండియు సత్ప్రవర్తనము గలుగునని వీరు భావించుచున్నారు. ఆ సంగతి యటుండ, పోలీసు వారికి ప్రజలు తోడ్పడ రనియు, అందుచే పోలీసు వారు తమధర్మమును నిర్వహింప లేకున్నారనియు, అధికారులు తెలుపుట సర్వసామాన్యమయినది. హిందూదేశమున ప్రజలు తమబాధ్యతలను గుర్రెడగ రని అవవాదము గావించబడుచున్నది. పోలీసువారికి ప్రజలు తగిన సహాయము గావించని మాట నిజమే యయినను, తప్పు పోలీసు వారిదే గాని ప్రజలది గాదని, బొంబాయి పోలీసు కమిషనరుగారి యుద్దేశ్యము. కారణ మేమి? పోలీసువారు ప్రజల విశ్వాసమును మూరగొనిన గాని, ప్రజలు మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడజాలరు. అట్టివిశ్వాసము పోలీసువారియెడల ప్రజలకు గలుగలేదని, కమిషనరుగారు రొప్పకొను చున్నారు. ఈ సంగతిని, అధికారు లెల్లరు గ్రహించి, పోలీసువారిని ప్రజాసేవకులవలె మెలగు నటుల చేసిన, పరిస్థితులు మార్పు జేందక మానవు. ఇంగ్లండులో సుభములమధ్య పరస్పర విశ్వాస మేర్పడుటకు కారణము గలదు. అట్టిస్థితి గలుగుటకై ఇక్కడి ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించనియెడల స్వరాజ్యము లభించువరకు అనుకూలముగు మార్పు గలుగుట కష్టము. బొంబాయి పోలీసు కమిషనరుగారు తెలివినటుల పోలీసువారి సత్ప్రవర్తనమునందు ప్రజలకు విశ్వాసము గలుగకున్నది. ప్రజలను అనురూపగ జూచుటవలన పోలీసువారియెడ విముఖత ఏర్పడుచున్నదని కమిషనరుగారు చక్కగ కనుగొనిరి. పోలీసుశాఖలో నున్న మాలిన్యమును తొలగింపవలయు నని వీరు

గావించిన హెచ్చరికను అన్ని రాష్ట్రములలోను అనుసరించుట లాభకరము.

“స్వరాజ్య”

తెలుగుభాషలో ద్వైవారపత్రికగ వెలువడిన “స్వరాజ్య” పత్రికయొక్క ప్రథమసంచికను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. కాంగ్రెసు ఉద్యమాభివృద్ధికి పత్రిక తగుప్రోత్సాహము కలిగించు ననుటకు సందియములేదు. కాంగ్రెసు ఉద్యమము మీదగతి గాంచి ఐకమత్యమునకు భంగము కలుగుచున్న నమయమున దేశభక్తిని పురికొల్పుటకెన్ని పత్రికలు వెలువడినను, అధికముగానేరవు. ఈసమయమున స్వాతంత్ర్యప్రబోధము గావించి, దేశభక్తిని పురికొల్పువారెల్లరు ధన్యులు. చెల్లాచెదరగుచున్న కాంగ్రెసు సభ్యుల నేకముఖమున నడిపించుట యత్యవసరము. పత్రికల సహాయమువలనగాని, నాయకుల యభీష్ట మీడేరదు. ఆంధ్రదేశమునగూడ పత్రికలు గలిగించుచున్నప్రబోధము సామాన్యమని ఎంచవీయలేకు. ఇట్టి సందర్భసమయమున వెలువడిన “స్వరాజ్య” పత్రిక, కాంగ్రెసుసభవారి మహదాశ యములను వ్యాపింపజేసి, స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడు గాకయని కోరెదము. ఈపత్రిక దినదినాభివృద్ధి గాంచి, చిరకాలము వర్ధిల్లుగాక!

కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీసభ

కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారు హిందూ మహమ్మదీయసఖ్య ప్రవర్ధనమునకై ప్లస్టికీ సంఘమును స్థాపించుటకును, శాసనసభలలో ఉభయ సంఘసభ్యులమధ్య సఖ్యమును నెలకొల్పుటకును నిశ్చయించిరి. వర్కింగు కమిటీ లీర్మానములు కార్యరూపము దాల్చునటుల జేయుట, కాంగ్రెసు సభ్యులెల్లర ధర్మము.

గా. పానగలురాజుగారు కె.సి.వి.ఇ.

సిమ్లాలో విందు జరుగుట

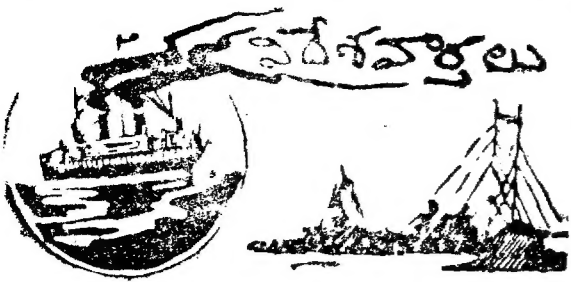
సిమ్లాయందలి మద్రాసీలలో సాంఘికవిభేదములు లేనందుకు రాజాగారు సంతసించుట

సిమ్లా, జూలై 8:—గా. పానగలురాజుగారికి కె. సి. వి. ఇ. దిగదమిషనుబడుటచే సిమ్లానుండి మద్రాసుకు బయలుదేరి రామస్వామిమొదలి, ఎతిరాజులు నాయకు, వి. సుందరం, పి. ఆర్. రావు, టి. కె. రాజగోపాలనుగార్లుగూడ విందునకు వచ్చియుండిరి. సంగీతము, వేణుగానము మున్నగు గానములతోను, వినోదములతోను కొంత కాలము గడచెను. సిమ్లాయందన్న మద్రాసీల ఐకమత్యమును సంఘభావనమును ప్రశంసించుచు దక్షిణహిందూదేశమున ఎన్నియో ప్రతిష్టాపనలను ధ్వంసముచేయుచున్న సాంఘికవిభేదములు సిమ్లా మద్రాసీలయందు లేనందులకు రాజాగారు సంతోషము ప్రకటించిరి.

నేటిదినము-సాయంకాలము సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లా గారు రాజాగారికి మరెయ్యక విందు వోసరి. రేపు రాజాగారు బొంబాయికి ప్రయాణముచున్నారు. పూనావీరుగ చెన్నపురికి వచ్చెదరు. (అ. ప్రె.)

బక్రీదు అల్లరులు

19 మంది మహమ్మదీయులు పట్టుబడిరి
కలకత్తా, జూలై 8:— ములేమానుగారు, 18 గరు మహమ్మదీయులు ఆక్రెస్టు మేయరుకి, వీరొకహిందువులను బక్రీదులో పాడచించెరి. కిరిలో 3 గరును తెలుబుపై విడుదలచేసిరి. మిగిలినవారిని నాండులో నుంచిరి. (అ. ప్రె.)

గనులపనివాండ్రునమై

అత్యవసర శాసనములను మరికొంత కాలము

ప్రవేశ జెట్టుట

సంధికి ఇవి భంగకరమునుట

కార్యకపక్షమువారి ఖండనము

రుగ్గి, జూలై 2:—ప్రభుత్వమువారిచట్టము, 8 గంటల పనిచేయుటకు సమ్మతించుచట్టమును పార్లమెంటులో నాలుగు రోజులు చర్చించి మూడవ రోజున 822 మంది అనుకూలురుగను 147 ప్రతిపూలురుగను ఆమోదించిరి.

చర్చ ముగియుటకు ముందు ప్రధానామాత్యుడు అడ్డుపడి ప్రస్తావించుటకు మొదలుపెట్టిరి. ఇదివరలో మాటిమాటికి అడ్డు వచ్చినను ఇప్పుడు అందరూ నెమ్మదిగ వినిరి. బొగ్గుకమిషను వారిసిఫార్సులు రెండురకములుగ నున్ననీ ప్రధానామాత్యుడనె ను. ఒకటి. తక్షణము అయి జరుపవలసినవి, తాత్కాలికముగ జేయవలసినవి. రెండు. కొన్ని సంవత్సరములవరకు జేయవలసినవి. వికలముయే దేజస్వీలను గూర్చి అనుకొన్న కమిటీసభ్యులను త్వరలోనే ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించెదరు. క్రొత్త పర్సంటులను జేయుటకు గూర్చి మరికొన్ని సంఘములకు ఏర్పాటు జేయ నున్నారు. ఈపనులకు అన్ని పక్షముల వారి సహకారమును బొందగలరనుని ఆశించుచున్నారు. బొగ్గుపరిశ్రమను క్రొత్తగ యేర్పాటు జేసినగాని బొగ్గుసమస్యనుగూర్చి వ్యవహరించుట చాలకష్టము. మరల ప్రాతఃసంపదవచ్చినగాని పిలువేదు. ఇదివర కెన్నడును ఈ సమస్యను పూర్తిజేయుటకు గనులసంఘమువా రెన్నడును తోడ్పడలేదు. అందుచే ప్రభుత్వమువారు అనుకొన్న ప్రకారము జేయుటకు పిలువేకపోయెను. అందుచే గంటలను మార్చినచో ఏమైన లాభముండు నేమోయని ప్రభుత్వము వారి బిల్లును తుదకు ప్రవేశజెట్టువలసినవైచును. ఇంకను కొందరితోరణిజూడ ఒడంబడిక కుదురుననే ఆశగలుగుచున్నది. అట్లు కుదిరెనేని బొగ్గు పరిశ్రమ కష్టములేకుండు సాగును. కొంతకాలమువరకు ఉభయ పక్షములవారికిని శేతనములు, 7 గంటల పనిచేయువిషయమై సహాయము చేయుటయే ప్రభుత్వమువారి పుష్కలపథి. కాని రాయబారములు ప్రారంభమైనగాని ఎంతమాత్రము లాభము లేదు. ఏమియు జరుగుటకు పిలువండదు. గనులసంఘమువారి విధానము వివేకయుతమైనదని నిజముగ కార్యకపక్షులకు నచ్చినాయని బాధ్యులగా రడిగిరి. ఇప్పటికైనను గనులసంఘమువారు బొగ్గుకమిషను నివేదికమును అంగీకరించిరేని ఉభయక్రా అనుకూలముగ పరిష్కారము కుదురుననే నమ్ముచున్నాడననిరి.

కార్యకపక్షమువారి ఖండనము

నేటియుదయము కామస్యసభవారు మరల సమావేశమైనపుడు బొగ్గుతగవును మరల చర్చించిరి.

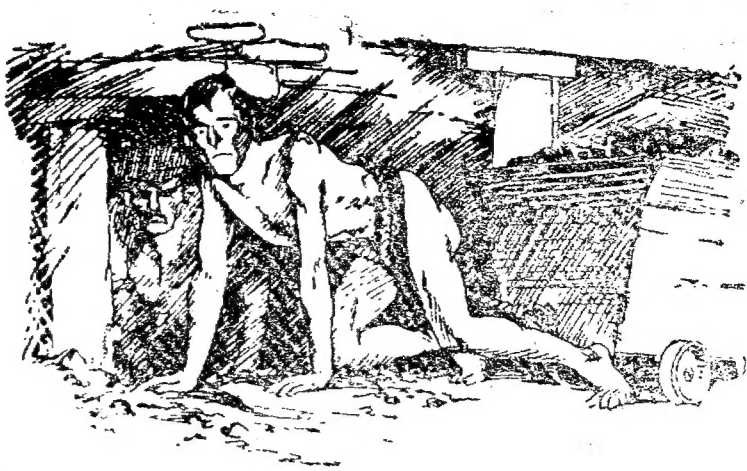
కార్యకపక్షము తరుపున క్లయిన్సగారు సవరణను ప్రతిపాదించిరి. ప్రధానామాత్యుని యుపన్యాససందర్భమున నూచించినదాని కేదియు ప్రత్యుత్తరమే గానించలేదు.

పిల్లలపరిస్థితులు

బొగ్గుపక్షము ఆగిపోయిన ప్రవేశములందు ఆరోగ్య కాభాధికారాలవ్వరా సంగతు లన్నిటిని కనుగొనుచుంటినియు పిల్లలసంగతిగూర్చి కడుశ్రద్ధతో విచారించుచుండవలెనని ఉత్తరపు శేషిలికనియు ఆరోగ్యకాభామాత్యుడు చెరియజేసెను. చాలవరకు సహాయమును భోజనము రూపముగ జరుగుచున్నదనిరి 1883. పిల్లలు తిండిలేక కష్టపడుచున్న సంగతులను వినుట లేదనిరి.

క్రొత్తవేతనముల ప్రకటనలు

ఈవారములోపుగ 8 గంటల పనిచేయుటచే ఇచ్చు క్రొత్తవేతనములనుగూర్చి ప్రకటనములను గనులలో అంటించెదరు. ప్రస్తుతపు పడింపులనుబట్టి యజమానులు బొగ్గుపక్షము

ఆంగ్ల దేశపు బొగ్గుగనులలో, పనివాండ్రు బొగ్గుబుడిచి లాగుట నడుమున కొకత్రావిన కట్టి, బండి గొలుసుతో తగిలించెదరు.

("లాంగుబరీ లేబరు పిక్టీ" పత్రికనుండి) గ్రహించబడినది.

ఆగిపోవుటకు ముందిప్పుచున్న వేతనముల విచ్ఛేదరు. మాడు నెలలవరకు ఈవేతనముల ప్రకారమే ఇచ్చెదరు.

క్రైడ్ యూనియను ప్రకటనము

లండన్, జూలై 2:—ప్రభుత్వము వారు, గనుల పనివాండ్రు వేతనములను తగ్గించి, పనిచేయుగంటలను పెంచింది వారిని లొంగునటుల జేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. సమ్మెచే క్రైడ్ యూనియను యుద్ధమును జెడిపోలేదు. ప్రభుత్వవిధానమును భగ్గుముజేయుటకు క్రైడ్ యూనియను లన్నియు సాధనసంపద లన్నిటిని జాగ్రత్త పరచుకొని సాధించుటకు సంసిద్ధులుగ నుండవలెను. సలీమఖాన్ తో ప్రవర్తించవలెను. గనులపనివాండ్రుమీద ఆధారబడియు న్నువారికిని దీనివలన నష్టపడిన పనివాండ్రును జీవించుటకు సామ్యము నష్టయిజేయవలెనని, క్రైడు యూనియనువారు ప్రకటించిరి.

అత్యవసర శాసనములు

ప్రభుత్వసవరణము

రుగ్గి, జూలై 2:—ఇంకొక నెలవరకు అత్యవసర శాసనములు అమలు జరుగవలెనను ప్రభుత్వతీర్మానమును 244 మంది అనుకూలురుగను 82 ప్రతిపూలురుగను ఆమోదించిరి.

కార్యకపక్షులు ప్రభుత్వవిధానము సంధికి ఆవాంతరమును గలుగజేయునని సవరణను చెచ్చిబెట్టినపుడుగాని దానిని ఖండించిరి. ఈ సవరణ ప్రభుత్వముచే అభ్యంతరసతీర్మానమును ప్రవేశజెట్టుట యనిపించుకొనుననిరి. ఇదితగునా? ఈ తీర్మానమును చెచ్చిబెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు జేసినతప్పేమి? 1921 లో లాయడుబార్ని గారిట్టి తగవువచ్చినపుడు దానిని అంతరింప జేయుటకు కత్తి వంచనలేక తన నైపుణ్యము నందిన జూసి. ఏసంగతి తేలుటకును 18 వారములుపట్టెను. చిరున 10000000 పాసులు సహాయము నీయవలసినవైచును. ఇట్టిచిక్కనే అంతరింప జేయుటకు ప్రజలు పాల్గొన్నపుడు ఈ విషయములో ప్రజలు ఆశ్చర్యించుటకు హక్కులేదు. ప్రజలు పాల్గొని కగ్గతనపుడు ఇపు డాశ్చర్యించుటకు అస్తితిలేదు. ప్రభుత్వమువారికంటె ఎక్కువగ పరిష్కారము గావలెనని ఎవరికిని లేదు. అందరికంటె ప్రధానామాత్యుడే ఈ తగవును పరిష్కరించుటకు లొందర పడుచున్నాడు. కాని నిరతినుండియు గనుల పనివాండ్రు నాయకులు తమవిధానము నిండుకొని మార్చరనిరి. కొన్ని జిల్లాలయందైన ఎక్కువగంటలు పనిజేసిన లాభ ముండునో లేదో కార్యకపక్షమువారే ఆలోచించి చెప్పవలెననిరి. అందరికిని మంచి జీవనము గలుగునో లేదో జెప్పవలెననిరి. అవసరమని తోచినచో రాములు కమిషనువారి నివేదికయందు జెప్పిన ప్రకారము గంటలను పెంచించుటకు సవరణను జిల్లా ఏర్పాటులవలన గాని ప్రధానామాత్యుడు జెప్పినటులగాని పరిష్కారము కుదుర వచ్చును. ప్రభుత్వమువారు రాయబారములను ప్రారంభించుటకు సర్వశక్తుల తోడ్పడెననిరి. బొగ్గు కమిషనువారి సిఫార్సులను అమలుజరుపుటకు ప్రభుత్వమువారు శాసనములను ప్రవేశ జెట్టెద రనిరి.

పరిష్కరించుట కధికారములేని ప్రజలు గూడి చర్చించుటలన ప్రయోజనములేదనియు ప్రభుత్వమువారే అన్నిటిని ప్రవేశించి పరిష్కారము కుదురునటుల జేసెదరనియు చెప్పుచు గారు మార్చరనిరగా రడిగిన 'కాంసుడేబిలు కాన్ఫరెన్సు' విషయమై ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. దీనినే ప్రధానామాత్యుడు గత రాత్రి తెలియజేసిరి.

అబ్దులు కరీంగారు

మడగాస్కరు ప్రవాసము

గౌరవముగ ఆదరించెదరు

ప్యాసిస్, జూలై 3:—అబ్దులు కరీంగారును, అతని బంధువులను మడగాస్కరునకు బంపబడుచురనియు, అదలు వీరికి భౌతిక పక్షపాతము లేకుండ గౌరవముగ ఆదరించెదరని "మ్యూటిక్" పత్రిక చెలుపుచున్నది.

కనడా రాజకీయము

పార్లమెంటు రద్దగుట

అట్టవా, జూలై 2:—పార్లమెంటు నెత్తికేసిరి.

మెయిగ్ గారి ప్రకటనము

అట్టవా, జూలై 3:—ప్రభుత్వమువారు విధానమును గూర్చి ఓడిపోలేదు. లా విషయములో ఒక ఓటు ఎక్కువగా టచే ఓడిపోయిరి. దీనితోడు పల్లెట వ్యవహారములు అల్లకల్లోలముగ నుండుటచేతను అధికముగ ప్రభుత్వ మునులేతను మరల ఎన్నికలను ఆజ్ఞాపించుట కనకరమైనదని తలంచుచున్నాడనయు, అందుచే పార్లమెంటు నెత్తికేయవలెనని గవర్నరు జనరలును గోరితిననియు అందుల కాతిడియ కొనెననియు మెయిగ్ గుగారు ప్రకటించిరి.

ఫ్రెంచి ఫ్ర్యాంకుధర. పదుట

లండన్, జూలై 2:—లండనులో పాసు 1 కి 183 ఫ్ర్యాంకులు ధర వచ్చెను. ఫ్రెంచి రాజకీయపరిస్థితులు అధికముగ నుండుటచే ధర పడిన దమచున్నాగు.

మరాఠోహింసించుట

అంతరాతీయ పోలీసువై గొప్పనేరారోపణలు

లండన్, జూలై 30:—అంతరాతీయ పోలీసుదళము దేశీయులనుండి సాక్ష్యమును గొనుటకు, వారిచే జెప్పించుటకును కొరడాలతోగొట్టి అతిమరముగ మంటలలో హింసించుచున్నారని నేరారోపణలు జేయుచున్నారని తంజీరునుండి టైమ్సుపత్రికా విలేఖరి చెలుపుచున్నాడు.

ఇందులో యూరపియను ప్రభుత్వములకు బాధ్యత యుండుటచే చాలముఖ్యమైనవిషయ ముచున్నాడు. వ్యాయము సరయుటకును మానవసేవనిమిత్తమును ధూతదయకొరకును ఈవిషయమై విచారణ జరుగవలెననుచున్నాడు. ఈలోపుగ తంజీరు పరిపాలకులు ఇతరనేరములకగూర్చి కొందరు పోలీసు యూరపియనులను విచారించుటకు ప్రత్యేకముగ ఒకన్యాయ స్థానము నేర్పాటుజేసిరి.

కోభంగారి వైమానికపయనము

రుగ్గి, జూలై 2:—సాయంకాలము ప్యాలరూను జేరి. నేడు అలజ్జాండ్రెట్టు సిరిగూడు బోయెదనని చెలిసిరి.

ఏభెచ్చు, జూలై 3:—అలజ్జా కోభంగారు ఏభెచ్చునుండి బయలుదేరిపోయిరి.

స్వయినరూపు కుట్రలు

హైదరాబాద్, జూలై 3:— రోమనాన్సుప్రభుని అరస్తు జేయుటకు వారంటు జారీ చేయవలసిన ప్రాంతములో ప్రవేశించుటకు కష్టములేదు. స్వయినరూపు అందోళనము ఆరాజకముతో గూడుకొన్నది గాదనియు కర్మానిష్ఠులపంథ మైనది గాదనియు సైనికస్వభావముతో గూడుకొన్నదనియు స్వేచ్ఛగల పార్లమెంటును, రాజ్యాంగవిభానమును ప్రవేశపెట్టుటకు ఈయుద్ధమును దలబెట్టిరనియు రోమనాన్సుప్రభువు నడుగ చెలిపిరి.

‘అపహాస్యముగనుపని’

హైదరాబాద్, (స్వయి) జూలై 3:— వేలవేలనాని స్వయినరూపు విప్లవోద్ధ్యమములో జేరినది జెప్పకొనుచున్నార. ఇతడు బార్నిలో నాగుండా పోవుచు తా నావలన ప్రకటనను సంతకమే జేయలేదనియు ఆమెలతో సంబంధమే లేదనియు ఇంతయు ఉత్త అపహాస్యము కార్యముగాని వేరొకటి గాదనియు అధికారులతో చెప్పెను.

బార్నిలో నాసమై అణగిపోయినది.

స్వయినరూపు చర్య

హైదరాబాద్, జూలై 3:— ఇటీవల ప్రభుత్వము వారిపై కుట్రను గనుగొని మామూలు శిక్షలు గాక ఎవరైన కష్టములను గలుగజేసి దేశమును మరల క్రొత్తగ నిర్మించుటకు అనంతరము లను గలిగించుటకు పూనుకొనువారికిని అపరిమితముగ జరిమానా విధించుటకు తగవు జేసిరి. ఇప్పటికే గొప్పగొప్పవారికి గొప్ప అపరాధములను విధించిరి.

ఆస్ట్రేలియాలో ప్రతిపంతు

నభివృద్ధి జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు పార్లమెంటును ఆర్థికసహాయము చేయవలెనని గోరుచున్నారు.

మరణవార్తలు

సర్ ఆర్. ప్రింగ్లింగ్ సేనాని ఎం. ఎమెల్ కోగార్లు దివంగతులయిరి.

పెరిషియాలో తిరుగుబాటు సేనానిని జంతులు

పెహారక్, జూలై 2:— సాల్యానుదగ్గర నున్న సైన్యములు తిరుగుబడి సేనానిని జంతులు తరువాత సేనలను కొన్ని క్షణి ఆసేనలతో కలిపెను. ఈసేనలన్నియు మాకూక్షగిరి. ఇది తుర్కీ పెరిషియా సరిహద్దులో నున్నది. ఈసేనలతో కలిసి దోమకొనుటకు ప్రారంభించిరి. ట్యాంక్ జనుండి తక్షణము ప్రభుత్వమువారు సేనలనంపిరి.

కొరాసానులో ఏవో అల్లరియగుటచే అచటకు 1200 సైనికుల నంపిరి.

డాన్యూబునదిపొంగుట

జుగోస్లావియాలో విస్తృత

పంటలనుగాపాడు ప్రయత్నములు

బెల్గ్రేడ్, జూలై 2:— పల్లపుల్లాలందు ఘోరముగ వరదలు వచ్చినవి. ఎందరో హతయిరి. అపారవగు నష్టములు గల్గెను. డాన్యూబునది కతాబునుండి ఉన్న ఎత్తరంపై ఎక్కువగ పొంగినది నేడు.

బాచికు. జిల్లాలో 15000 మంది సైనిక సహాయముతో వంటలను గాపాడుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. రాజ్యములో కంతకును ఇదియే సారవంతమైన ప్రదేశములు.

గట్టుతెగి పోవుట

వియన్నా, జూలై 3:— సైనిక ఇంజనీరులు వేలకొలది స్వచ్ఛంద సేనకులు ఎంత ప్రయత్నించినను డాన్యూబుగట్టు తెగి పోయెను. 30000 మందియు జంబూరు పట్టణమును వలది పెట్టి పోవుచున్నారు.

బొంబాయి హైకోర్టు జడ్జి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 4:— కాశీగారి ఫ్లానే బొంబాయి హైకోర్టు జడ్జి మీర్జా అలీ అక్బర్ ఖాన్ గారిని నియమించుటకు ప్రార్థనము దంగీకరించెను.

ఆలై కోభంగారు

వైమానిక పయనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

బద్వాదు, జూలై 4:— సాయంకాలము 7-40 గంటలకు ఆలైకోభంగారు బద్వాకు జేరిరి.

స్వయినరూపును జంతు కుట్ర

దోహ ఒప్పకొనుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

హైదరాబాద్, జూలై 4:— స్వయినరూపును జంతు కుట్ర సందర్భమున అరస్తు జేయుబడిన దూరెట్టి అనునాతడు స్వామిని చా రైనుకు గోయి ఆల్ఫాన్సో రాజు నెత్తుకు పోవుటకు మోటారుబండి ని గొంటిననియు, ఎత్తుకపోయి స్వయినరూపు విప్లవమును పెం పొందజేయుటకు రాజును జంపి వేసినది వదంతులను ప్రకటించ దలంచినదినియు విచారణచేయు దండనాధికారియెదుట ఒప్పు కొనెను.

పోర్చుగలు రాచకీయములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లిస్బన్, జూలై 2:— ఇటీవల అరస్తు జేయుబడిన రాచ కీయ నాయకులను పూర్తిరి.

కరెన్సికమిషన్ నివేదిక

సభ్యులు ఏమియు చెల్లపకుండుట

లండన్, జూలై 2:— ఇండియను కరెన్సికమిషను సభ్యులు తమనివేదికమును గూర్చి ఇంచుకయు చెల్లపకున్నారు. అతిమానముగ నున్నారు. తుదకు నివేదికము ఏకగ్రీవముగ నుండునో లేనో గూడ చెల్లపుటలేదు. నివేదికము త్రము దీర్ఘముగ నేయున్నది. కొన్ని వారములవరకు ప్రకటించరు. ఇండియాలో గూడ ఒకేసమయమున ప్రకటించుటకు కొన్ని మార్పులను జేయ వలసియున్నదట.

వర్తకపు టొడంబడిక

జర్మనుబ్యాంకులు సోవియటు ప్రభుత్వమునకు బదులిచ్చుట

లండన్, జూలై 3:— జర్మను బ్యాంకులు కొన్ని కలిసి సోవియటు ప్రభుత్వమునకు 150000000 మార్కులను జర్మనీ నుండి ప్యాట్రి పరికరములను కొనుటకు వాల్యును సంవత్సరములు ఒదుచ్చెదరు. వడ్డీ నూటికి 9.5. జర్మను ప్రభుత్వమువారును మిత్ర రాజ్యములను బ్యాంకులకు నూటికి 55 చొప్పున పూచీ బడెనుననిరి.

జర్మను రాచకీయములు

కాంప్రోమైజుబిల్లు నువసంహరించుకొనుట హిండింబర్గుగారి చర్య

బెర్లిన్, జూలై 2:— మర్షలు వాక్ హిండింబర్గుగారి కోరికమీద ప్రభుత్వమువారు జర్మనీ ప్రాతపాలకల ఆస్తివిషయమై ప్రవేశపెట్టిన ‘కాంప్రోమైజుబిల్లు’ నువసంహరించుకొనిరి. ప్రభుత్వమువారు రాజీనామానీయరు.

పైరెంటిలో ఏదిజరిగినను అసలుసమస్య పరిష్కారము కాదనియు వీరి ఆస్తినిగూర్చి ఈసంశ్చారాలమువరకు దావాలను తేసుండ కాసనమును గావించ వలెనని ఛాన్సలరుకు హిండింబర్గుగారు ఉత్తరమును బంపిరి.

ఈలోపుగ ప్రభుత్వమువారి దీర్ఘమగు విధానము రిచి స్టాగుకు సంశ్చస్తి గలుగజేయును. సైన్యేంబరువరకు రేపటినుండి రిచిస్టాగు నావుకేసెదరు.

వాతావరణస్థితి

1926 నంబి జూలై నెల 3-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	వర్షిత నెల 1-వ తేదినండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు మొత్తము
గోపాల్ పూర్	86.0	78.8	...	1.99	5.21
విశాఖపట్నం	82.8	78.8	0.12	4.08	1.45
కాకినాడ	84.8	76.0	0.18	7.50	1.68
మచిలీపట్నము	88.2	77.4	0.51	3.56	1.88
కర్నూలు	88.6	76.6	...	2.85	0.82
బళ్లారి	85.2	74.2	0.08	2.28	0.14
అనంతపురము	5.44	2.81
కడప	93.4	79.0	...	5.42	1.91
నెల్లూరు	95.8	80.5	...	3.09	1.85
మద్రాసు	91.7	79.2	...	0.41	1.16
కడపూరు	92.0	81.6	...	1.28	0.78
నీలము	89.0	75.1	...	3.96	0.24
కోయంబూరు	82.7	70.2	0.11	0.26	1.60
తిరువనాపల్లి	95.5	77.1	...	1.90	0.20
నాగపట్టణము	90.6	81.1	...	0.01	1.68
మధుర	94.2	78.8	...	1.20	0.52
పాంబన్	87.2	78.7	...	0	0.28
తిరునల్వేలి	0	0.59
తిరువేంగుడు	82.1	76.5	0.06	11.05	8.78
కొచ్చిన్	84.5	74.2	0.78	40.29	7.86
కాలికట్టు	82.8	74.1	2.52	85.87	8.44
మంగళూరు
తెంగుళూరు	79.7	67.7	0.02	2.56	0.97
మల్కార	67.6	68.0	8.55	16.11	16.18
కొడైకనాల్	51.2	51.4	0.08	3.51	1.22

సర్కారులు:— వర్ష పాతము సాధారణముగ నున్నది. మచిలీపట్నములో 0.51 కాకినాడలో 0.18 విశాఖపట్నములో 0.12 వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. కాకినాడలో 11 గోపాలపురంలో 2 1/2 తక్కినచోట్ల 6 1/2 నుండి 7 డిగ్రీలు పగటివేడిమితక్కువ. కాకినాడలో రాత్రివేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:— బళ్లారిలో చినుకులు పడినవి. కడపలో మేఘములు పలచగ నున్నవి. తక్కినచోట్ల విస్తారముగ నున్నవి. పగటివేడిమి 4 1/2 నుండి 7 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:— కడపూరులో మేఘములు పలచగ నున్నవి. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత చాల ఎక్కువ. నెల్లూరులో 4 డిగ్రీలచోట్ల 5 1/2 డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ.

పడమటి తీరమునే వర్షము సాగును. స్థానిక చినుకులు పడవచ్చు ఇతరచోట్ల.

ఎస్. ఆర్. యు. సాపూరు.

వాతావరణాశ్రద్ధాదు

మిల్లుకూలీ హత్య

ఆర్థ్యమెంటులు పూర్తియైనవి

తీర్పు జూలై 13వ తేదీన చెప్పబడును

కలకత్తా, జూలై 3:— మిల్లుకూలీ జగన్నా రాయగారి తల్లి మద్దాయి పెన్షనుగూర్చి వేరే మారోపించబడి విచారణ ముగిసినది. నేడుభయపక్షములు ఆర్థ్యమెంటులను ముగించిరి. జూలై 18వ తేదీన తీర్పుచెప్పబడును. (అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి పర్యటనము

పూనా, జూలై 3:— ఆగస్టునెలలో రాజప్రతినిధి గారు పూనాకు వచ్చునప్పుడు సర్వెంటుస్ ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీని దర్శించెదరని తెలియుచున్నది.

పూనా కళాశాలభవననిధికి బొంబాయి గవర్నరుగారు 350 రూపాయలు విరాళ మొసగిరి. (అ. ప్రె.)

రాజకీయ సిద్ధాంతములు

భారతదేశమందలి రాజకీయపక్షములు

ధర్మాయుత ప్రయత్నావసరము

బీకాచంద్రపాలుగారు 'లిడరు' పత్రికకు భారతదేశ మందలి వివిధపక్ష రాజకీయముల గూర్చి ఒక వ్యాసమును వ్రాయుచు స్వరాజ్యపక్షాభిప్రాయముల చెప్పి యింకను యిటుల వ్రాయుచున్నాడు:-

ప్రస్తుతము స్వరాజ్యపక్ష నాయకులకు గల రాజకీయ పక్షాభిప్రాయము లేకుండనే ఆస్థానమును ఆక్రమింప ఆశురము జూపువారు అవకాశము లేవో ధైర్యముగ జెప్పజాలకున్నారు. తమ ప్రత్యేకమార్గములను బహిరంగముగ సంగీకరింపజాలకు న్నారు. అయినను అది తమకెప్పుడు లేనిని అంగీకరము చెప్పి యున్నట్లు జెప్పగలంత ధైర్యమును చిత్రశుద్ధియు వారికి లేకు న్నది. పోనీ తమ కీర్తనలు ధర్మాయుతవో అనియైనను ధైర్యముగ జెప్పజాలరు. వారికి ప్రస్తుతప్రభుత్వ విధానమునందు దోషముల స్వీకరింపవలెనని కాంక్ష గలదు. బాతీయరాజకీయములందు స్వరాజ్యపక్షమువారి కాభి క్షయ లేకుండ నూడగొట్టునలెననియు గలదు. ఉద్యోగము లంగీకరింపవలెనని యిష్టమున్నట్లుల జెప్పితే విచ్చేయెన్నికలలో తమ యభ్యర్థిగ్యమున కెక్కడ లోటువాటిల్లుకోయని సాహసించి ఆనుబంధించి జెప్ప జరచుచున్నాడు. స్వార్థాభిప్రాయాలను గల్గిన యిట్టి భయమే మన రాజకీయముల నానిరించి అందరలోను నాయకులకును కలవరము గలుగజేయుచున్నది.

ఇది యిట్లుండ క్రిందటి ఏప్రిల్ లో బొంబాయియందు స్థాపింపబడిన క్రొత్త భారత జాతీయపక్షము యంతవరకును దేమియు జేయజాలకుండైనను ఆశ్చర్యపడ నక్కరలేదు. ఈ సన్నిపాతమును మితవాదిపక్షమువారు దప్ప మరెవ్వరును ఒప్పు కొనలేదు. ఇకను బొంబాయిలో జరిపి ఉత్సాహముతో చేరిన 'జేమన్టీపులు' లేక ఇండియన్ టెంట్ల ను వారలకు తరువాత ఒక ధర్మభయము పట్టుకొనెను. 'జేమన్టీపు' మిత వాదిపక్షము వారిలో జేరినయెడల యీసారి ఉద్యోగప్రయత్నములకును వ్యర్థముగల్గినో యనియే భయ మేర్పడెను. నేను మితవాదినిగాను. వారిపక్షమున 'జేమన్టీపు' వకాల్తాపుచ్చుకొని వాదించుటలేదు. కాని బొంబాయిసభకు వచ్చివా రెండుగని అక్కడకువచ్చిన మితవాదనాయకులు, నూతనపక్షము ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితుల నడగింపునెడల దానితో గొట్టుకొనిపోవు నటల అందుకు సిద్ధముగ నుండలే దన జాడరు. క్రొత్తభారత జాతీయపక్షమునకు జేర్చిన కార్యనిర్వాహకత్వమునకు బూతు కొనుగెడల దానిభవిష్యత్తుకేమి నష్టముచున్నోయని వారు నొప్పి నిరి. మితవాదులకు తమ కీర్తిమ ప్రభలలో పరపతిలేదని తెలియును. అట్లని బహిరంగముగ నొప్పుకొనుటకు వారికి సిగ్గుమియులేదు. వారు చెయ్యజేసికొని ముందుకువచ్చి పరిశీలననెడల ప్రత్యేక్యమునునకు భంగము గల్గునని తోచినపుడు వారు యెప్పుడును వెను దీసియుండుటను నేను గనుగొంటిని. కాని ఈ సన్నివేశమునందు జేరినవారందరును తమ ప్రత్యేకలాభము లన్నిటిని త్యాగము జేయుటకు సిద్ధముగ నుండిరని నేను జెప్పజాలను. వారు మితవాదుల కన్న యెక్కువ ప్రజాపాతముగ నున్నట్లుల సూహించుచున్నాడు. అందుచేతనే వారి కీక్రొత్త జాతీయపక్షమనిన ఐర పగుచున్నది. అందుచేతనే క్రొత్త జాతీయపక్షమువారు మను వాదమును జేయజాలకున్నారు. ఈ పక్షము స్థితి యీ రాష్ట్రములోను ప్రతి మిట్టన్నది.

భారత జాతీయ రాజకీయముల దురస్థ యిటులున్నది. కావున, నిజముగా మనము జేయు రాజకీయ ప్రయత్నములు కుద్రములై రాజకీయజీవితము పరిశుద్ధముగ నుండవలెనన్న వచ్చే యెన్నికలలో నిజయము గాంచవలెనను ఆశలను వెనుకకు జెట్టి యిష్టమున్న మహాదోషము నిస్మృతియగుటకు ప్రయత్నింపవలెను. ఇప్పుడు దేశమునకు గావలసినది రాజకీయములు గాక ధర్మములైయున్నవి. విధానములు గాక సిద్ధాంతములైయున్నవి. నిజమైన స్వరాజ్యస్వరూపము లేనిదే స్వరాజ్యముననది నామమాత్రము సిద్ధించునెడల దీనివారికేమి లాభముండును? ఇప్పుడు దేశమునకు కావలసినది యీ నైతిక ధర్మగుణములైయున్నవి. అవియే ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వమున నెచ్చలనైనను ముఖ్యమైనవి. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధానమును సరియైనదృష్టితో జూచునెడల ప్రజలకు స్వరాజ్యమాననమును స్వయాపమును గలుగజేయగల్గిన

వైనను ఆత్మశుద్ధికి పరిశీలన రాజకీయవేత్తలు ప్రజలనుంచి సరియైన వోట్లను సంపాదించుటకు ముందు వారల కీవిషయములను జూపవలెననుమాట యున్నట్లుల గాన్పించదు. మనప్రజాజీవి తమునందును రాజకీయ జీవితమునందును ప్రస్తుతరాజకీయవిధానమే లభిసినది గలుగజేసినట్లుల గాన్పించుచున్నది. ప్రస్తుతము మనము తక్షణ భౌతిక కాంక్షను ఫలితములను విడనాడవలయును. ధర్మావ్యక్తులకై పనిజూపవలయును. అవియే రాజకీయ యుగ మనకు జేయవలయున్నది అనిపించుటకులేదు. ఇట్టి ధర్మ సంరంభమునకు నడుము గట్టి యుత్సాహముతో పని జేయువారు కొద్దిపాటియైనను యిప్పుడు భారతజాతీయ రాజకీయములందు నాయకత్వమును వహించి ఆత్మశుద్ధికి స్వలాభాపేక్షాపరులై ఉద్యోగములకోస మేశపడి పనిజేయు వందల కొలది మందికన్న యెక్కువ నేమనుచేసి భారతస్వాతంత్ర్యమును కీర్తనగల్గుదురు.

డాక్టరు కిచ్చగారి ఆల్బర్టుహాలు ప్రసంగము

ఉభయ సంఘములును బాతీయ నిర్మాణ కార్యక్రమము సాగింప నన్నాహముల గావించవలయును

హృదయపూర్వకముగ మైత్రి కావలయుగాని హిందూ మహమ్మదీయ ఒడంబడికలు గాదు

(అర్రాసియేటెడ్ మెను స్పెషలు సర్వీసు)

కలకత్తా, జూలై 4:- ఆల్బర్టు హాలునందు సమావేశమైన హిందువులు మహమ్మదీయులు గల పెద్ద సభయందు 'జేటి సాయం'లెమున ఉపవ్యసించు భారతదేశమందలి రెండు పెద్ద సంఘములందును (హిందువులు, మహమ్మదీయులు) వికమత్యము వర్ణింపబడునది డాక్టరు కిచ్చగారు ఆశీర్వాదముతో బోగ్రి. సాంఘిక మార్గములపై గాక జాతీయ నిర్మాణ కార్యక్రమమును నిర్వర్తించుటకు ఉభయ సంఘములును పాటుబడినవో వికమత్యము వర్ణింపబడినది కిచ్చగారు స్పష్టముగ బోగ్రి. మతీదుల యెదుట వాద్యము గోపభ మొదలగు ఆల్బి విభేదముల అంతగా పాటింపరాదు.

తూర్పు పంగదేశ సంచారమును గురించి ఉపవ్యసించి, రద్దేశ పరిస్థితుల వ్యయముగ జూచి హిందువులకు మహమ్మదీయులకు మైత్రి గరవుటకు తాను సంచారము జేయుటకు ముఖ్య దైత్యునియు డాక్టరు కిచ్చగారు బోగ్రి. మహమ్మదీయులకు సాంఘిక పద్ధతి నవలంబింపక రాజకీయ విధానము నవలంబించి పని జేయువలయుననియు కాంగ్రెసు వాస్తవమును రాజకీయ సంస్థ యని తాను పరిగణించుచుండెననియు సరిగ్గ తనదే పని జేసినవో ఉభయ సంఘముల మధ్య కాంతియు, మైత్రియు స్థాపింపవచ్చుననియు చెప్పెను.

శాసనసభలు అసెంబ్లీలందు నాకు నమ్మకములేదు

శాసన సభలు, అసెంబ్లీలందు తనకు విశ్వాసములేదు. అని కిచ్చగారు బోగ్రి. స్వరాజ్యస్థాపననిమిత్తము దేశీయులు శాసనసభల వెనుకనే రాజకీయ స్వాతంత్ర్యసమరమును సాగింపవలయును. ఉభయ సంఘములును పరస్పరమత తత్వమును, గతపరిశ్రమ సానభూతితో గ్రహించుటకు ప్రయత్నించువో ఉభయ సంఘములమధ్య తగాదాలు బయలు దేరింపకవాకము లంతగా నుండవు. రాజీనిమిత్తము పృథవి పూర్వకముగ ఉభయ సంఘములకొన్ని విసర్జింపవలయునని కిచ్చగారు సభ్యుల 'పెచ్చరించిరి. వ్రాత ఒడంబడికలందు తనకు విశ్వాసములేదనియు, పృథగములును అభిప్రాయములును సమ్మేళనము గావలయుననియు డాక్టరు కిచ్చగారు చెప్పిరి.

తాడిపత్రి మునిషలుసంఘము

తాడిపత్రి, జూలై 5:- తమ పరిపాలనలో గల గొప్ప లోపములను గూర్చి చర్చించుటకై 5 వ తేదిన అవసరసభ నొక దానిని గావించవలసినదని అత్యంతమైన కొండప్పగారికి ఓగ్గటి బాలయ్య, బాబయ్య, ఆద్వైతాచార్య, వెంకటరెడ్డి, తాళాజీ రావు, పశీ స మొహిదీన్ గార్లు మొదలగు 7 గురు మునిషిపలు కాన్సిలర్లు సోదరు నిర్మిరి. పరిశ్రమ లెట్టివృద్ధి జేందునో చూడవలసియున్నది. ఉత్సాహము ప్రబలియున్నది. (ఒకవిలేజిరి తంలి)

పంజాబు శాసనసభా సమావేశము

సాహుకార్ల చట్టముపై చర్చ ముగిసినది.

బిల్లు ఆమోదించబడినది

సిమ్లా, జూలై 3:- 4 సమావేశములలో చర్చింపబడిన సాహుకార్ల చట్టముపై చర్చ నేడు ముగిసినది. సెలెక్టుమిటీవారు చేసిన సవరణలతో బిల్లు ఆమోదించబడెను. 50 వందల అనుభూతు 24 గురు న్యతిరేకులు. తిరిగి ఈ బిల్లును సవరింపవలసినదిగా సెలెక్టుమిటీకి పంపవలసిన ధను సవరణ ఇదివరలో త్రోసివేయబడినది. డాక్టరు నరాంకు, సర్ ఫణిబాన్సేనుగార్లు ముఖ్యోపన్యాసముల నిచ్చిరి.

నరాంకుగారు సెలెక్టుమిటీ చేతితోనుండి వచ్చింది క్రొత్తబిల్లుగాన ఈ చర్చ ముగించిన తిరుగ ప్రవేశపెట్టవలసినదని గోరిరి. ఉపవాదకు లే అట్లు చేయగలరని ఆగ్యకులు తెలిపిరి. నరాంకుగారు ఉపవాదనలను చేయవలసినదిగా గోరడని ఆగ్యకుని గోరిరి. కాని వారట్లు చేయమనిరి. నరాంకుగారి ఉపవాదనలను గోరిరి. కాని ముఖ్యులుగారు అంగీకరింపలేదు. అప్పుడు నరాంకుగారు మొదటినుండియు ప్రభుత్వమువారు దాని సంగీకరించిరి. కావున ఈ బాధ్యతయంతయు ప్రభుత్వముపై నున్నది.

సర్ ఫణి బాన్సేనుగారు దీనికి న్యతిరేకించిరి. వారు సంస్కరణములను అనుబంధ 'పెట్టుక'ను మనకు సహాయపడుచున్నాడు. కాని ప్రభుత్వమువారి కీబిల్లు ఇష్టములేదని స్పష్టీకరించిరి. తొందరగా పానుచేయుటకు వీలులేకుండ చేసిరి. రాష్ట్రమునంతట పనికొచ్చునట్టికోర్కెలకు సహాయపడునట్టి పద్ధతిని ఈ బిల్లు మార్పుటకు ప్రభుత్వము గోరినది.

పశులు, డెనిసు, డ్రేగార్లు ప్రేక్షకస్థానము లుంకరించిరి. (ఆ. ప్రె.)

దేశభావల ఆవశ్యకత

బొంబాయి సెనేటు సభలో చర్చ

బొంబాయి, జూలై 4:- దేశభావలు ప్రాచీనభావల ప్రాముఖ్యతను గురించి నిన్న సాయంకాలము బొంబాయి సెనేటు సభలో చర్చ జరిగెను. ప్రాచీనభావలను చదువుట అవసరమనియు అవి విజ్ఞానమును వికసించేయననియు కొందరు వాదించిరి. సంస్కృతము హిందువులకును, ఆరభిష మహమ్మదీయులకును నేర్పి దేశభావలను వదలిన సాంఘిక దురభిమానము అధికమునని మరొకొందరు వాదించిరి. పూనాయందలి ధర్మసము కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయులకు (ప్రిన్సిపాలు కనిక్యూరుగారు మిట్రిక్యులేషను పరీక్షకు పోవువారందరు ఒక దేశభావ మరియొక భావ చదువవలయుననియు, దేశభావ చదవనివారు ఇంగ్లీషులో మరియొక పరీక్షయందు కృతార్థులు కావలయునని ఒక తీర్మాన ముపపాదించిరి. ప్రాచీనభావ పరిచయము అవసరమని డాక్టరు పరంజివిగారు చెప్పిరి. కనిక్యూరుగారి తీర్మానము నిరాకరింపబడెను. ఇంట్రిక్యులేషను పరీక్షయందు ప్రాచీనభావ నిర్బంధముగ నుండవలయునని తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి వార్తలు

రాకపోకలు

బొంబాయి, జూలై 3:- పోర్చుగీసు ఇండియా గవర్నరు జెవరలగ పనిచేసిన సిసారు మారి యెనో మాట్రి నా గారు నేటి దినము మారి యెనో మాయిలు స్టీమరులో పోర్చుగలుకు ప్రయాణమై వెల్లిరి. సర్ జాకా రెయినార్డుగారు ఆదేమియిలు స్టీమరులో ఇంగ్లండునకు వెల్లిరి. ఈస్టియలోనే మేజరు జెవరలు ఆర్డను, మేజరు జెవరలు హార్వె కల నలు బాస్కి బి. డికిన్సు బి. జి. సి. మాక్లాను యఫ్. వి. స్వెన్సన్ కలనలు మిల్సు జె. యల్. స్వామి, కలనలు వార్విక్ గార్లు ఇంగ్లండునకు ప్రయాణమై వెల్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

దేవాలయమును నాశము చేయుట

19 గురకు కి నెలల కఠినపరకము

కలకత్తా, జూలై 3:- నేడు కలకత్తా వైషమ్యముల హిందవదేశమున పాడుచేసిన 20 మంది మద్దాయిలను విచారించి 19 గురకు మూడేసి నెలల కఠినపరకమును విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

దేంపూరు మేకతోలు	100-కి	రు	180 0 0	రు	200 0 0
బెజవాడ మేకతోలు	"	రు	175 0 0	రు	190 0 0
దేంపూరు గొట్టెతోలు	"	రు	180 0 0	రు	175 0 0
బెజవాడ గొట్టెతోలు	"	రు	120 0 0	రు	170 0 0
ఆవారముపట్టి బాదన 1-కి		రు	80 0 0	రు	86 0 0
గొన్నంపట్టి	"	రు	20 0 0	రు	22 0 0
కొక్కాయలు	"	రు	88 0 0	రు	50 0 0

కుస్థియా మహమ్మదీయ హాలి గానుల దురంత కృత్యములు

హిందూయాత్రికుల నవమాసపరచి లాతీలతో
మోదిరి

బెంగాలు గవర్న మెంటు కమ్యూనిక్కు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ స్పెషలు సర్వీసు)

కలకత్తా, జూలై 3:— 1926 జూన్ 25 వ తేదీన కుస్థియా సమావేశమున సంభవించిన దారుణమును గురించి బెంగాలు దొరతనము వాస్తవాంతరము ప్రకటించుచున్నది. కుస్థియాడి విజయ మేజిస్ట్రేటు జరిగిన అంశముల కల్ల గవర్న మెంటునకు తెలిపెను.

“వార్తాపత్రికలందు ప్రకటించబడిన అంశములు సత్యములలో గూడియుండుటయొక్క, గోరంతలు కొండంతలుగా వర్ణింపబడెను. పోలీసువారు విచారించిన నిజపరిస్థితులును, నేకు గనగొనిన విషయములును దిగువ వివరింపబడెను.

గత జూన్ 25 వ తేదీయందు కుమార్ ఖాలిలో పోలీసు ఛార్జిస్ డిక్టనులో జరిగిన ఖోరీషేడ్ పురమందు పెద్ద ఉత్సవము జరిగెను. కలకత్తా కామారు జమీందారుల చే స్థాపించబడిన గోపీనాథ స్వామి హంసపావానోత్సవము ప్రతిసంవత్సరమందు యిచ్చట జరుగుచుండును. ఉత్సవమునకు సుమారు అయిదువేల యాత్రికులు వచ్చెదరు. ఈసంవత్సరోత్సవమునకు సుమారు ఇరువదియైదు సంవత్సరముది యాత్రికులు వచ్చియుండిరి. మధ్యాహ్నము సుమారు 2 1/2 గంటలకు యాత్రికులలో ముప్పదియొక్కమంది ఖోరీషేడ్ పురము విడిచి పాక్సేకు వెడలుటకు కుస్థియావద్ద రైల్వేస్టేషను కయ్యాకు వచ్చిరి. ముప్పదియొక్క యాత్రికులందును పదిమంది యువకులును 21 మంది స్త్రీలును విడ్డలును గలరు. రాత్రి ఖోజనములు తేసి 11 1/2 గంటలకు వారు కయా విడచి సుమారు రాత్రి 1 గంటకు కుస్థియా రైల్వేస్టేషను అద్దరినున్న గోధియా రేవు ఘాటునకు వచ్చిరి. రేవుపడన కొరకు వారు నిరీక్షించుచుండిరి. పదిలో పడవలంగరు వేయబడియుండెను. యాత్రికులు పడవకొరకు కేకులువేసిరి. పడవదారు గాక నల్లగు మహమ్మదీయులు లాతీకర్రలతో పడవ తొట్టువీడ మాన్యుండుట వారు కాచిరి. ఈనల్లరు కరకు తురకలును దిగి గట్టునకు వచ్చిరి. మరి ఆర్థురు తురకలు వారితోగలసిరి. వీరు పదిమందియు అమాంతముగ యాత్రికుల పైబడిరి. కర్రలతో యాత్రికుల బాద నారంభించిరి. పడవ రేవునకు పశ్చిమముందుగల పరిపాలకులకేసి 19 సంవత్సరములు మొదలు 28 సంవత్సరములవరకు ప్రాయముగల ముగ్గురు యువకులును వారు లాగ నారంభించిరి. అకస్మాత్తుగా మీదపడి బాదుటచే తక్కిన యాత్రికులు చెల్లాచెదురైరి. పడకొందుమంది స్త్రీలు విడ్డలు సహా పదియారుమంది నూతిలోబడిరి. తక్కినవారు దురంతకులచే మోదబడిరి. నల్లరుమాత్రము తురకల ప్రతిఘటించిరి. విడ్డలు దిని పారిపోయినవారు పారిపోయి ఈశాన్యదిక్కున 200 గజములదూరములో నున్న మాధూషేకు యింటికి సహాయార్థము తేరి పెద్దకేకులు వేసిరి. మాధూ, అతనికమాళ్లు యట్టుపట్టువారు సహాయము జేయుటకు కర్రలతో వచ్చిరి. పరిపాలకు కేసి లాగకొని పోబడిన ముగ్గురు యువకుల ఆక్రందనకొనెడు మొదలగవారికి విగపించెను. వారాతావునకు పరువెత్త వహమ్మదీయ దురంతకులు కాలికి బుద్ధి జెప్పిరి. ముఘ్గురు స్త్రీలును మాధూగృహము జేర్చిరి. పదియార్థురు తప్ప తక్కినవారందరును కుస్థియాకు బోవ రేవుదాటిరి. వారిలో పోకడు తానాలో కండ్లెంటు దాఖలు జేసెను. తక్కిన 16 మందియుగూడ రేవుదాటిరి. కాని వారు తక్కిన మిత్రులను ఉదయము 9 గంటలవరకు గలసికొనలేదు.

పోలీసువిచారణ

వెంటనే యిలాలోపున పోలీసువారు దురంతము జరిగిన ఘాటినకు బరువెత్తి, విచారించి, ముగ్గురు కేర్లు దలసికొని, ముగ్గురులో నొక్కని అరెస్టుజేసిరి. తక్కిన యిద్దరును వరారి యేర్పి. తదనంతరము మరికొందరును పోలీసువారు అరెస్టుజేసి దుర్బార్గాను నొసరించినవారని పోల్చిరి.

స్థానిక వార్తాపత్రికలందు వెలువడిన విషయములు కొన్ని పరిశోధించి గాదని నూచించి, “దురంతకులందరును నిప్పందముగ మహమ్మదీయులయినయె, హిందూమహమ్మదీయుల

మధ్యగల ప్రకృత వైషమ్యముల అదను జేసికొని యిట్టిదురంతమును వారు చేయ పాల్పడిరినియు, అల్లగులు లేకుండ ఎప్పుడును హంసపావానోత్సవము జరుగుచుండెననియు, ‘యీదురంతము ప్రతిసంఘమునందును గలట్టి హాలిగానుల పనియనియు, మహమ్మదీయులంపలి కుహ్మతో మనస్కులు యీదురంతమును ఖండించుచున్నారనియు వారు నే డెందుకొర కొక మీటింగు జరుపుచున్నారనియు, కేసు చేయుటకొరకు పోలీసు దిట్టముగ విచారణలు చేయుచున్నదనియు యిండియను పీనలుకోడునందలి 147, 366 కేక్సులక్రింద కేసు జేయబడు ననియు గవర్న మెంటు కమ్యూనిక్కువలన తెలియుచున్నది.

ఏలూరు

శ్రీ పునర్వివాహము

ది 4 జూలై :—శ్రీమతి అరవిందాదేవిగారి పునర్వివాహము హోత్సవము నేటిదినిమున ఉదయము 9 1/2 గంటలకు జయప్రదముగ జరిగినది. పట్టుదలతో నీఘనకార్యమును నెరవేర్చుట యందు పాటుపడిన శ్రీదర్శి చంచయ్యగారు, మోతే నారాయణరావు జమీందారుగారు, మాజేటి రామచంద్రరావుగారు మిగులవందసీయులు.

ఈవివాహమును జరుపుటలో తోడుపడిన కంభంపాటి కన్నయ్యగారు, లలశద్ర శ్రీరంగంగారు, గ్రంధి రామమూర్తిగారు, గ్రంధి ఆంజనేయులుగారు, పేర్ల సుబ్బారావుగారు, చింతా సోమరాజుగారు మొదలుగాగల యువజనబృందము మిగుల ప్రశంసార్హముగ కృషిపలిపియున్నారు. రెండుదినములకు పూర్వమే శుభశ్రేణులు ఉర్రండరకును పంచిపెట్టబడినవి. శ్రీరాజా మంత్రి ప్రగడ భుజంగరావు బహద్రుడు జమీందారుగారి ఆశీసుమేడలో వివాహము జరుపుటకు యేర్పాటుచేసిరి. పందిట్లు మొదలగు యేర్పాట్లు మామూలీరిలి గావింపబడినవి. హైకోర్టు న్యాయమూర్తులగు శ్రీమత్తా వెంకటసుబ్బారావుగారున్న, మదరాసు కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటుగారగు సామివెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారున్న విచ్చేయువరని తెలుపబడుటచేతను, వారలకు స్వాగతమర్పించుటకై మామ్యునిసిపలుకొన్నిలువారు, స్థానికకాంగ్రెసుసంఘమువారు పౌరసంఘమువారు ఘనమైనయేర్పాట్లుచేసి యుండుటచేతను పురమంతయు కోలాహలముతో నిండిపోయెను. కాని కారణాంతరములచే వారు రావీలులేకపోయినది.

కాకినాడనుండి వెలుబ్రాహ్మణుల బిలిపించి మాత్యవైశ్యసంఘమువారు ఘనముగ విందును యేర్పరచిరి. యథావిధిగా బ్రాహ్మణునామ్యములతో నిన్నటిరాత్రి పిలుపులు పిలువబడినవి. ఈ ఆరేంజ్ మెంటులు యిట్లు జరుగుచుండగా గ్రామములో కొంతలజడికూడ పూర్వార్చార పరాయణులలో బయలుదేరినది. శ్రీయుత మోతే గంగరాజుజమీందారుగారున్న, కందుల రామయ్యగారున్న, మానేపల్లి పత్తనారాయణమూర్తిగారున్న యింకాచాలామంది కలసి శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి సుతమునందు బహిరంగపథ జరిపించిరి. ఇదరుసథలో శ్రీ పునర్వివాహములు

దూవ్యములనియు, కాస్త్రసమ్యక్ములు కావనియు విమర్శనము గావించిరి.

నేటియందయమున పెండ్లికుమారుని మంగళ వాయిద్యములతో నూరేగించి తీసికొనివచ్చిరి. రమారమి వేయుమందికి వైగాజనము వివాహముహోత్సవముంగాంచ వచ్చియుండిరి. అటులవచ్చినవారిలో నీక్రింద పేర్కొనబడినవారు ప్రాముఖ్యులు:— శ్రీ రావుసాహేబ్ బడేటి వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారు బి. ఎ. డి. యల్. డైరుమెంట్; రావుసాహేబ్ కల్లివిట్టి అప్పయ్యగారు; శ్రీ మోతీనారాయణరావు జమీందారుగారు; శ్రీరాజా మంత్రిపెగడ భుజంగరావుబహద్రుడు జమీందారుగారు; సోమంచి నీతారామయ్యగారు బి. ఎ. డి. యల్; దాసు గోవిందురావుగారు బి. ఎ. డి. యల్. బులుసు నరసింహంగారు బి. ఎ. డి. యల్; ములుహారి కాశీగారు బి.ఎ. డి. యల్; ములుహారి రంగయ్యగారు యల్. యం. యస్; డాక్టరు వల్లూరి వెంకటరత్నంగారు యం. బి. డి. యస్., పోలికెట్టి గోపాలస్వామిగారు; అత్యం పద్మనాభంగారు; అత్యంసుబ్బారావుగారు; వంగల వెంకటనారాయణగారు, వకీలు; చంపనారాయణ రాజుగారు బి.ఎ. డి. యల్; మాగంటి బాపిసీదుగారు; కొర్రపాటి వెంకటలక్ష్మీనారాయణగారు వైసుచేర్యున్; చామర్తి వెంకటవలపతి రావుగారు; పాటోలు వీరవెంకయ్యగారు; మతం బాలసుబ్రహ్మణ్య సుప్రగారు; డాక్టరు జోగయ్యశర్మగారు; మాజేటి వీరభద్రరావుగారు; మాజేటి రామచంద్రరావుగారు; కంభంపాటి కన్నయ్యగారు; గ్రంధి రామమూర్తిగారు; మాగంటి ఆంజనేయులు చాదరీగారు.

వివాహము జరుగుచుండగా పెండ్లికుమారుని తల్లియు తేనమామయుగూడ వచ్చిరి. సలక్షణముగ వివాహము ముగిసినది. మహాత్మ్యగాంధీకి జేతలతో యిట్లు మారుమ్రోగెను. సాయంకాలము ఉర్రేగింపు టుత్సవము జరుగగలదు.

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

బీజే బండ్

బీజే బండ్:—నీరైపోయిన పీర్లమును గట్టిపరచుటకు లోకప్రసిద్ధిజేసినది. స్వప్నమందుగాని మూత్రముతోగాని పీర్లము స్థలితమగుచున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముపలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవనమొనగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరముజులుము నిచ్చి సంసారసుఖము అనుభవించునట్లు జేసి సంతానవంతులగజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సీ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం.

159-1027 18, బైరాగిమఠంపేటి ముద్రాసు.

మైయర్సు

డబుల్ అక్సింగు

టాంకుఫోర్సు పంపు

కాగ్ గియరు హౌండిల్ గలది - సులభముగా ఒక మనిషిమాత్రమే పని చేయవచ్చును. గంట 1-కి 2000 గాలనులు నీళ్లు వచ్చును.

తోటలు, కంట్రాక్టుపనికి

మిక్కిలి మేలైనపంపు. లోపలికిలాగి బయటికి విడుచుపంపు. కొలత 2 అంగుళములు.

మైయరు పంపులు అన్ని పనులకు ఉపయోగించును.

వీటిని గుఱించి వివరములకు వ్రాయునప్పుడు నీటిలోతుకూడ మరువక తెలుపవలెను.

శ్రేష్ఠతరమైన ఫోర్జీలు, రైన్ హెల్లురులుకూడ మేము విక్రయించుచున్నాము.

Sole Agents:—

The Limaye Brothers Ltd.,

1/173, Broadway, P. B. 202, MADRAS.

పాత గుడ్డుకు రంగు వేయుట

మాశవ్యాగారి నూతన సిద్ధాంతములు

కొన్ని దినములనుండి పండిత మాశవ్యాగారు బెంగాలు రాజకీయములపై చుట్టిని ప్రసరింప చేయుచున్నారు. వంగరాష్ట్రమున ప్రబలింప సాంఘిక విభేదములు పండితునకు చక్కని అవకాశమును కలుగజేసెను. ఇంతకాలము వారు హిందూ సంగతం ఉద్ధృతముననే పాటుపడుచుండిరి. ఇప్పుడు యథోచిత సహకార విధానము గురించి వంగరాష్ట్రమునం దంతయు గొప్ప ప్రచారము పలుపుచున్నారు. ఈవిధానమును వివరించుచు పిరుకలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు భవనమున ఒక పెద్ద ఉపన్యాసమును సంగిరి. పీఠికను కొత్త విషయములను చెప్పి తో యను యాశ తో మే ము పండితుని ఉపన్యాసమును శ్రద్ధతో పరిశీలించితిమిగాని మాకు ఆకాశంము కలిగినది. వారి ఉపన్యాసమునం దేమియు లేదు. అంతయు పాతగుడ్డుకు రంగువేయుటయే. వితవాడు లింతవరకు అవలంబించుచున్న విధానమునకే యథోచిత సహకారవిధాన మనుకొన్నట్లేరు ఇన్వెన్షన్లు. అసహాయోద్ధృతము ప్రారంభింపబడుటకు పూర్వమే వితివాడు నాయకుడగు బాబు బువేంద్రనాథ్ బాసుగారు ఈ నూతనవిధానమునందలి ముఖ్యమైన అంశములను ప్రకటించి యుండిరి. పీఠికసమయములందు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడుచుండవలయుననియు, అవసరము వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటించుచుండవలయుననియు బాసుగారు చెప్పి యుండిరి. యథోచిత సహకారమునకూడ ఇంతయే. నేడు ఆదంబరములు పలుకు యథోచితసహకారవాదులు నిన్నటి మితవాదులయే చెప్పవలెను.

యథోచిత సహకారవాదమును ప్రజలు అంగీకరింపవలయుననిన స్వరాజ్యపక్షమువారి విధానమును ఖండించుట అవసరము. పండిత మాశవ్యాగారు చాకచక్యముగలవారగుటచే, స్వరాజ్యపక్షమువారి విధానమును నిరసించినగాని యథోచితసహకారవాదమునకు ప్రజలను త్రిప్పుట అసాధ్యమని గుర్తెగిరి. కాని దేశబంధుచే స్థాపింపబడి పోషింపబడిన స్వరాజ్యపక్షము చివ్రయోజనమైనదనియు, వారివిధానము నప్రప్రదమైనదనియు వంగరాష్ట్రమునందే ప్రకటించుట సాహసముగ నుండును. కావున దేశబంధుని ప్రశంసించుచు అతని అనుచరులను ఖండించుట లాభకరముగ నుండునని పండితుడు సంకల్పించుకొనెను. దేశబంధును మరణించిన పిమ్మట స్వరాజ్యపక్షమువారు తప్పుదారులయందు సంచరించుచున్నారని పండితుడు ప్రకటించెను. ఈ ప్రకటనమునందు అజమూత్రమైనను సత్యములేదు. ఈ ప్రకటనము సత్యమని నిరూపించుటకు పండితుడు ఒక్కనిదర్శనమైనను తెలుపకుండుటను గమనింపవలయును. రాజకీయములందు సమయానుకూలముగ విధానములను మార్చుకొనుట అవసరము. స్వరాజ్యపక్షపు నాయకులకు ఈవిషయము చక్కగ తెలియును. పరిస్థితులయందు మార్తము మార్పుయైనను కలిగిన తరుణగుణముగ స్వరాజ్యపక్షపు నాయకులు తమవిధానమును మార్చుకొనియుండెడివారు. కాని ప్రభుత్వమువారి చుక్కగము ఇంచుకైనను మార్చలేదు. ప్రజాభిప్రాయమును వారు పూర్వమువలెనే ఇప్పుడుకూడ తిరస్కరించుచున్నారు. ఇట్టిపరిస్థితులలో దేశబంధుని నిర్ణయించిన కార్యక్రమమును విడనాడవలసిన అవసరమేర్పడలేదని నిష్కృతపాతబుద్ధిగల వారందరు అంగీకరించెదరు.

యథోచిత సహకారవిధానమునకు కొంతిగొరవము కలుగజేయుటకై పండిత మాశవ్యాగారు తన ఉపన్యాసమునందు శాసనోల్లంఘనము విషయమై కొంత ముచ్చటించిరి. "ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయమును నిర్లక్ష్యమొనర్చిన శాసనోల్లంఘనము పన్నులు చెల్లింపకుండుట మున్నగు ఉద్ధృతములను ప్రారంభింపవలసిన అవసరమేర్పడు" యీ మాశవ్యాగారు అర్హులముగ పలికిరి. ఈ 150 సంవత్సరములు భారతీయులు ప్రభుత్వమువారికి అన్ని విషయములందు మతోద్భవమందిరిగా! ప్రభుత్వమువారు ప్రజల ఆశీయములపట్ల ఎన్నడైనను సానుభూతిహాసించియుండిరా! అమాయకులగు ప్రజలను మోసపుచ్చుటకై శాసనోల్లంఘన ప్రస్తావన ఈ ఉపన్యాసమునందు లేబడెను. పాతిమిదివారులకును కొత్త యథోచిత సహకారవాదులకు ఇంకను ప్రభుత్వమువారిపై విశ్వాసము తగ్గలేదు. ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడుచున్న స్వరాజ్యముపొందగలమని వారింకను నమ్ముచున్నారు. కపటము కృత్రిమును నెరుగని పండితుడు, బ్రిటిషువారు బాబులు గుండ్రకన్న ప్రజాభిప్రాయమునే ఎక్కువగ గౌరవించుచున్నారని తెలిపెను. కాని ఇంగ్లీషువారి చరిత్ర పండితుని సిద్ధాంతము నెంతమాత్రము గుజ

వుచేయుటలేదు. తనమాటలయందు తనకే విశ్వాసములేదని తెలుపుటకు కాబోలు పండితుడు తన ఉపన్యాసమును ముగించుచు ఇట్లు చెప్పెను "మనమే సాయుధులమై యుండినచో ప్రభుత్వమువారు ఈ విధానమున ప్రజాభిప్రాయమును తిరస్కరింప సాహసించియుండరు. భారతీయులు ఎక్కువ సంస్కరణములను పొందుటకు అర్హులై కారా తమవిషయమును నిర్ణయించు ఆధికారము పొందమింటువారి కిమ్మట అన్యాయమని పండితుడు చెప్పెనుగాని ఈఅవమానమును వారు సహించుచున్నారు. ఈఅవమానకరముగ మరతును భారతీయు లెంతమాత్రము సహించనూడదనుటయే స్వరాజ్యపక్షపు విధానపు ముఖ్యసిద్ధాంతమైయున్నది. గొప్పత్యాగము ప్రకటించి గొప్పబాధల ననుభవించినగాని ఏబాతియైనను స్వరాజ్యము పొందజాలదని ప్రపంచచరిత్ర నిరూపించుచున్నది. రషియా, బర్మండు, ఆస్ట్రీయా, పోలాండు దేశములు ఈవాదమునందలి సత్యమును నిరూపించుచున్నవి. భారతదేశపు పరిస్థితుల ననుసరించి వేరువిధానము అవసరమైనచో, నూతనవిధానమును నిర్ణయించుట దేశీయమహాసభ బాధ్యతయై యున్నది కాసనసభలయందు అవలంబింపవలసిన విధానము మారవలయుననిన, అమార్చు దేశీయమహాసన సభయందు జరుగవలయునగాని, ఏదోఒక చిన్న కూటమునందు వాదోపవాదములు పలిపి నూతనవిధానమును నిర్ణయించుట విపరీతముగ నుండును. (ఫార్వర్డు)

శ్రీ శారదానికేతనము తెరువబడుట-గుంటూరు

ఈనెల 2వ తేదీని శారదానికేతనము తెరువబడెను.

1. వింజమూరు భావనాచార్యులుగారు. 2 మద్దిరాధాకృష్ణయ్యగారు. 3 కొండా వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు. 4 నల్లపాటి నానుమంతరావుగారు. 5 కొడూరు చంద్రశేఖరంగారు. పెడింటి నానుమంతరావు పంతులుగారు మరెంతమంది పురజనులు స్త్రీలకూడా వచ్చిరి.

గ 2. ని 40 లకు సరస్వతిపూజ ఆంధ్రప్రముఖులు ఆశీర్వాదములు జరిగినవి. తమపరి శ్రీ వింజమూరు భావనాచార్యులుగారు శారదానికేతనము స్థాపించుటలో ఉద్దేశము. అభివృద్ధి ఉపయోగము. 50 మంది బాలికలు విద్యాభిజనము. వసతులు. నూతన బాలికలు యీ సం 15 మంది చేర్చుకొనుదురనియును, ఆయుర్వేదము, గృహశాస్త్రములు మొదలయినవి శ్రోత్రగా ఈయేడు ప్రవేశపెట్టుబడును. సంవత్సరము ఒకటికి యెనిమిది, పదికేలు రూప్యములు ఖర్చు అవుచున్నవి. ఆంధ్రుల సంపూర్ణసానుభూతి కలిగిన నీయెడల ఈపని ఆనేకమగుల కొనసాగును. కట్టడములకూడా తయారుకావలసి యున్నది. తాత్కాలికముగా బాలికలు నివసించుటకు పాకశాల పని జరుపుటకు విశాలమగు కుటీరములు మూడు తయారయినవి. మంచినీళ్ల బావి ఒకటి తయారయినదినియు, ప్రహారీ రాయి నున్నము మొదలగు విన్నపులన్ని చేర్చబడినవి అనియు, చందాలు వసూలు జేయుటకు, శ్రీశక్తివలక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు మైద్రాబాద్ మొదలగు ప్రాంతములకు చందాలకు వెళ్లియున్నారు. స్త్రీవిశ్వవిద్యాలయముగా వృద్ధిచొంది ఆంధ్రదేశమున స్త్రీవిద్య వ్యాపకములో గల కొరతను తీర్చుటకు శారదానికేతనము ముఖ్యసాధకమగునని ప్రతివారికి విశ్వాసము గలుగుగాక అనియు మృదుమధురరసములతో ఉపన్యసించిరి.

శ్రీ శారదానికేతనము జాపరులకు కనులుపండువుగ నున్నది. ఉపాధ్యాయులు మంచిఅభిమానముతో బాలికలకు విద్యగరపుచున్నారు. బాలికలు మైన్సులులో 7 క్లాసుచదివినబాలిక శ్రీ శారదానికేతనములో 8 క్లాసుచదివెడి బాలికకు సరిపావదుగాన ఈ శారదానికేతనమున బ్రాహ్మణులు కొమ్మలు కూర్చుంటుండలయిన పెద్దజాతి బాలికలున్నారుగాని, నిమ్మజాతులలో, యెరికల, యేనాది, ఉప్పరి, చాకలి, సాలి, అరుంధతి, కబిరి, అది ఆంధ్రబాలికలు ఒకరునుకనుపించరు. నిమ్మజాతిబాలికలకు సరిఅయినవిద్య లేకపోవుటవలన హిందువులు క్రైస్తవమతములో కలిసిపోవుచున్నారని మన హిందూసంఘము ఊడించుచున్నది. క్రైస్తవులలో నాగరికత విద్య వుండుటచేతగదా అన్నిజాతులవారు క్రైస్తవులవుచున్నారు. కాన శ్రీ శారదానికేతనస్థాపకులకు తెలియపరచుటయేమన, నిమ్మజాతిబాలికలకు వేరేభోజనంపెట్టించి చదువుమాత్రము అందరితోపాటు నేర్పించి మా బాలికలను తమబాలికలుగ ప్రేమించవలయును. శ్రీ గూడూరి రామచంద్రరావు పంతులువారు మాజాతికి మార్గదర్శియై చెయుచున్న మానవసేవ దేశీయనాయకు లెల్లరు అవలంబింతురుగాక యని శ్రీ భారతమహాత్యులను వేడుచున్నాను.

అల్లల సూర్యనారాయణ.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1996-వ నెల జూలై నెల 5-వ తేదీ సోమవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 60 0 0 మొదలు 78 0 0 వరకు		
బియ్యముబస్తాలు		
కునుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు 12 8 0 13 0 0		
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0		
డిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0		
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0 9 0 0		
నువ్వులు ,, ,, 20 0 0 24 0 0		

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 11 8 0 12 8 0		
పెసగలు ,, డిటా ,, 12 8 0 13 8 0		
పెసలు ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0		
మినుములు ,, డిటా ,, 16 8 0 18 0 0		
ఉలనలు ,, ర 164 ,, 8 8 0 9 0 0		

3. నూనెవస్తువులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి ,, 150 0 0 152 0 0		
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0		
కొండాపురంవేరు పెసగపప్పుబా1కి ,, 59 0 0 62 0 0		
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 56 0 0 58 0 0		
వేరుపెసగనూనెగానుగబా1-కి రు 140మొదల నూనె 134 0 0		
అముదము బా 1-కి ,, 98 0 0 94 0 0		

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,, 70 0 0 75 0 0		
కూరపసుపు ,, ,, 80 0 0 85 0 0		
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1 కి 105 0 0 140 0 0		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40,45		
కాశపాస్తీపాయకట్టు ,, ,, 50,55		
తెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0		
చింతపండు బా 1-కి ,, 28 0 0 54 0 0		

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి ,, 80 0 0 82 0 0		
చదరం ,, 29 0 0 31 0 0		
రవుండు ,, 28 0 0 29 0 0		

6. లోహములు.

చెండి 100 తులంకకు ,, 69 8 0 70 0 0		
బంగారము, తులము 1-కి ,, 21 4 0 21 8 0		
పవరము 1-కి ,, 13 8 5		
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 248 0 0 256 0 0		
రాగి డిటా ,, 256 0 0 260 0 0		

7. దూది.

బోండాచెట్టు బాకువ 1-కి రు 800 0 0		
పల్నాడు దూది ,, ,, 145 0 0		

8. నూలు.

వుల్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,, 5 12 0		
నూళయేనుగ నెం 20 ,, 7 4 0		
నెం 20 తెన్ని సింహం యీటె ,, 7 12 0		
నెం 22 ,, ,, 7 14 0		
నెం 12½ తెన్ని సర్కసు ,, 6 8 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 12 0		
నెం 12½ అలెన్సు ,, 5 8 0		
నెం 12½ పాండిచేరి ,, 6 2 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 6 0		
నెం 12½ మ్యాకాటన్ ,, 5 10 0		
నెం 14½ ,, మ్యాకాటన్ ,, 6 0 0		
నెం 10½ కోయంబుత్తూరు ,, 5 4 0		
నెం 12½ ,, ,, 5 18 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 8 0		
నెం 12½ చూళ్ ,, 5 12 0		
నెం 10½ ,, ,, 5 6 0		

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, పొంపాయి

అ బ్ర క భ స్త ము

శ్రీ ముక్త్యాల రాజావారి సంస్థానమున సక్రమముగా 300 పుటములు వేయబడినది. బహుముత్ర వ్యాధిని బోగొట్టి అందుండు తీవ్రదార్ధమును మాయముజేయును. వేడిని, దగ్గును, తుయను, బోగొట్టి కఫమును తగ్గించును. అనుపానవిశేషములచే నన్ని వ్యాధులను గుదుర్చును. సహస్రపుటాభికమున కంటె హెచ్చు గుణ మిచ్చును. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును.

కొన్ని ప్రశంసాపత్రములు

రాజవైద్య బి. టి. వెంకటాచార్యగారు, బందరు. "..... తమరు పంపించిన అభ్రక భస్మము అతిశ్రావణీయముగా పనిచేసినది. పదరు సింధూరము వెంటనే మరొక తులము పంపగోరుచున్నాను."

శ్రీ చెలికాని బుచ్చిరాయణిగారు, ఆర్యపట్నము. ".....మీరు వ్రాసిన అనుపానము చొప్పున తీసికొంటిని. దాహముతో గూడిన అతిమూత్రవ్యాధి నివారణయినది. రెండుతులములు వి. పి. గా వెంటనే పంపుడు."

శ్రీగుడివాడ వెంకయ్యగారు, మండవల్లి. (లింగాలపొస్టు) ".....మీ అభ్రకభస్మము 1 తులము నేవించినాను, దానివల్ల నాకున్న అతిమూత్రవ్యాధి చాలాభాగము రహితమైనది. మరొక తులం వెంటనే పంపనలెను."

ఆయుర్వేద వైద్య పి. వెంకటరమణాచార్యగారు, కొండవీ. ".....మీ అభ్రకభస్మము ప్రమేహ, తుయ, అగ్నిమాంద్య వ్యాధులందు వాడిచూచినాను. నా వాడుకవల్ల శ్రేష్ఠముగా ఉన్నదని నానమ్మకము. వారమురోజులలో 5 తులములకు ఆర్దరు యిస్తున్నాను. వెల తుల 1-కి రూ 5-0-0

మేనేజరు, ఆర్వర సాయనశాల, ముక్త్యాల. (కృష్ణాజిల్లా)

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

(5) మ. ఎస్. శ్రీనివాసన్, సాత్ ప్రిటు తిర్వక్కణ్ణ్ కోవిల్, పొట్టు కివలూరు. జిల్లా తంజావూరు, వీరు వ్రాసినది.

తమరినుండి జాన్ కెలలో రప్పించిన మాత్రలు చాల గుణకారులని తెలియవచ్చియున్నది. కావున దయ చేసి 3 సీసాలు కస్తూరిమాత్రలను 2 సీసాలు గోరోజనమాత్రలను బంప ప్రార్థన.

(6) మ. డి. వి. కస్తూరిరాజు, టైపిస్టు, ఇన్ కంపాన్సు ఆఫీస్, తిరుచినాపల్లి. వీరు వ్రాసినది.

తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను 5 సంవత్సరములనుండి వాడుచున్నాను. అవి దివ్యవృద్ధిని తెలియవచ్చినది. వాటివలన అన్ని జ్వరములు గుణము కలుగును. వెల సరసముగను, గుణ మున్నదిగనుగను, ఉడుటవలన మాప్రాంత్యమువారు అధికముగా దీనినే వాడుచున్నారు. ఇప్పుడు 12 సీసాలను బంపగోరుచున్నాను.

(7) మ. పి. సుబ్రహ్మణ్యం కేరాఫ్ బండ్ల వీరాస్వామి రావూరు, పేట, పొట్టువేటపాలెం, జిల్లాగుంటూరు వీరు వ్రాసినది. వెనుక తమరు పంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాల బాగా పనిచేసినవి. గావున అనేకులు వచ్చి కొనుచున్నారు. వెంటనే 75 సీసాలను బంపగోరుచున్నాను.

(8) మ. వీరేంద్ర రత్నమూరు పొట్టు, కోలూరు. వీరు వ్రాసినది.

లోకప్రఖ్యాతిమైన అనేకరోగములను గుణపరచ గల తమ లోకామయహర కస్తూరి మాత్రల సీసా 12 ను వి. పి. చేయ పార్శించుచున్నాను.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాలా, మైసూరు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ పార్వ సీ లిమిటెడ్

19, హానిస్ రోడ్, మాంటూరోడ్, మద్రాసు.

భిషగ్ తు డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీవతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం, గారితో సాపింపబడినది.

శాస్త్రీకముగా తయారుచేయబడు నమ్మకమైన మందులుదొరుకు స్థలము.

'చు వ న ప్రా శ న'

అన్ని విధముల బలహీనములను, రొమ్ముపడితేమునకు, ఉబ్బనమునకు, తుయమునకు ఉపయోగపడు టానిక్

4 డ్రామ్స్ డబ్బా 1 కి రూ 1-0-0.

1 పౌను డబ్బా 1 కి రూ 3-0-0.

కానలసినవారికి క్యాటలాగ్ ఉచితముగా పంపబడును.

ఏజెంట్లు కావలెను:—

వి. కృష్ణస్వామి బి. ఏ. మేనేజరు, మద్రాస్.

అతిమూత్రమునకు దయాబిను

అతిమూత్రమునకు ఎంతయదిరినను వీధితిలోనున్న నా గూడ దయాబిను అను నీ యాషధము సుపయోగించిన తప్పక గుణముకలుగును. ఇది వనమూలికలతో తయారుచేయబడినది. మాన ప్రాచీనలవలన చాల శ్రేష్ఠములని నిర్ణయింపబడి చిర కాలమునుండి వాడబడుచున్నట్టియు, నవీనవైద్య శిఖామణు లచేగూడ స్థిరపరుపబడినట్టియు, పరిశుద్ధములను అపుడే తీయ బడినవియునగు మూలికలనుండి శాస్త్రీకముగ తయారుచేయ బడి బాగుగా పరీక్షింపబడినట్టియు యాషధము. కొద్దిరోజులు వాడినంతనే అదివరకు వెళ్ళులసినన్ని తడవులు మూత్రవిసర్జన మునకువెళ్ళ నవసరముండదు. మూత్రమునందలి మధుపదార్థము గూడ తగ్గిపోవును. పదలకుండ మందు వాడినచో సహజ రోగ్యము కలుగును. ఒక బుడ్డి మందు వెల రూ. 0.4-8.

శ్రీ కృష్ణా బ్రదర్స్,

కెమిస్టు అందు ఆఫీస్, పోస్టు బాక్సు 166, 3361 మదరాసు.

మాన స్థాన సీ సీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

జలములభము! (పోట్టుభిర్లుల ప్రత్యేకము) గుణమధికము! కిరీమలో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి ప్రైవేట్ కాకల

కీమాత్రలు దివ్యవృద్ధిము. అశీర్వము, అరుచి, అపులింతులు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, పర్వాంగముల

మంగు బలక్షయము, పిక్కలు, పొచ్చుములు, శిరస్సు, శబ్దము, అశ్మలు మొదలగువానియందు గలిగిడి సోపలను

బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు వచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతసోపలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేసినవి. అనుభవముగల ఔషధ

గుణులచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. అగ్నిసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పొట్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

బాతక నకలు లేక ప్రశ్న వ్రాయు కాలము తెలిపవలె ను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రూ 1.0-0 ప్రతి

ప్రశ్నకు 0-4-0. ఒక సంవత్సర మాసి; వార్తలములు వ్రాయ బడుచున్న. 2-0-0 వి. పి. చార్జీ ప్రత్యేకము.

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి, 2599 (చిత్తూరుజిల్లా)

మ ద న వి లా స ము

నిక్కాక చేతిగాని, యితర కారణములవలనగాని కలిగిన

శుక్లవస్త్రమును తగ్గించి వీర్యమును గట్టిపరచి సంసారశుఖమును గలిగించు తియ్యని రసాయనము 4 డ్రామ్స్ సీసా 1 కి తపాలా

ప్యాకెండు రూ 3-9-0.

2 మోహన ఫార్మసీ

రామచంద్రపురం (గోదావరి)